

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет маркетингу
Кафедра регіоналістики і туризму**

**Освітньо-професійна програма
Галузь знань
Спеціальність**

**Управління туристичними проектами
24 Сфера обслуговування
242 «Туризм і рекреація»**

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**Специфіка туристичної Smart спеціалізації громад пристолочного регіону (на
прикладі Вишгородської громади)**

здобувача Мартиненка Микити Валерійовича

**Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент
Богословець Оксана Григорівна**

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)**

**Завідувач кафедри: доктор екон. наук, професор
Данилишин Богдан Михайлович**

Київ 2024

ЗМІСТ

Специфіка туристичної Smart спеціалізації громад пристолоичного регіону (на прикладі Вишгородської громади)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ГРОМАД	5
1.1. Поняття туристичної СМАРТ- спеціалізації та її значення для економічного зростання громади	5
1.2. Особливості механізму формування туристичної СМАРТ спеціалізація громад її технологічні інструменти	7
1.3. Світовий досвід формування туристичної СМАРТ спеціалізація громад	11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕСУРСІВ І ВИЗНАЧЕННЯ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІ ПРИСТОЛИЧНОГО РЕГІОНУ КИСВА (НА ПРИКЛАДІ ВИШГОРОДСЬКОЇ ГРОМАДИ)	14
2.1. Аналіз туристичної пропозиції ВИШГОРОДСЬКОЇ ГРОМАДИ.	14
2.2. Особливості механізму формування туристичної пропозиції Вишгородської громади. Визначення smart спеціалізації .	37
2.3. Обґрунтування доцільності розробки туристичного проєкту для Вишгородської громади	51
РОЗДІЛ 3. ТУРИСТИЧНИЙ ПРОЄКТ «Вишгород для молоді» ЯК НАПРЯМ ТУРИСТИЧНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ВИШГОРОДСЬКОЇ ГРОМАДИ	56
3.1. Туристичний проєкт «Вишгород для молоді» як напрям туристичної smart спеціалізація Вишгородської громади . Етапи розробки .	56
3.2. Фінансування , просування та напрями реалізації проєкту.	72
3.3. Ефекти реалізації проєкту для розвитку туризму і рекреації Пристоличного регіону	75
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність та аналіз публікацій:

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю інтеграції цифрових рішень у туристичну галузь. Це включає вивчення сучасних тенденцій у туризмі, аналіз впливу цифрових технологій на управління туристичними ресурсами та дослідження механізмів стимулювання економічного розвитку громад через SMART-спеціалізацію.

Основні завдання дослідження:

1. Визначити концептуальні основи туристичної SMART-спеціалізації.
2. Проаналізувати роль цифрових технологій у розвитку туристичної галузі.
3. Дослідити успішні приклади громад, які впровадили SMART-спеціалізацію в туризмі.
4. Оцінити економічні та соціальні наслідки впровадження SMART-спеціалізації на місцевому рівні.
5. Виявити основні проблеми та виклики, з якими стикаються громади при впровадженні SMART-рішень у туризмі.
6. Надати рекомендації для подальшого розвитку туристичної SMART-спеціалізації в громадах.

Наукова новизна

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному підході до вивчення туристичної SMART-спеціалізації як фактора економічного зростання громад. Дослідження ґрунтується на поєднанні економічного, соціального та технологічного підходів, що дозволяє оцінити потенціал інноваційних рішень у туризмі з точки зору місцевого розвитку. Робота також аналізує вплив глобальних тенденцій цифрової трансформації на регіональні та локальні стратегії розвитку туризму.

Теоретичні основи

Теоретичною основою роботи є концепції сталого розвитку, цифрової економіки та інноваційного менеджменту, а також підходи до регіональної економіки та кластерного розвитку

Практичне значення

Практичне значення дослідження полягає в розробці рекомендацій щодо впровадження SMART-спеціалізації в туристичну галузь для громад різних масштабів.

Пропоновані рекомендації можуть бути використані місцевими органами влади, бізнесом, а також міжнародними організаціями, що підтримують розвиток туризму в регіонах для покращення туристичної інфраструктури. Окремий акцент робиться на екологічній та соціальній стійкості, що є критичними аспектами для довготривалого успіху туристичної SMART-спеціалізації.

Структура роботи

Дана робота складається з трьох розділів, які поступово розкривають сутність туристичної SMART-спеціалізації. Перший розділ присвячений теоретичним аспектам SMART-спеціалізації в туризмі, у другому аналізуються сучасні тенденції та приклади успішних громад, третій розділ містить практичні рекомендації щодо впровадження SMART-спеціалізації.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ГРОМАД

1.1. Поняття туристичної SMART- спеціалізації та її значення для економічного зростання громади

У сучасних умовах глобалізації та швидкої урбанізації туризм стає одним із ключових факторів економічного зростання та соціального розвитку громад. Разом із розвитком нових технологій, зокрема цифрових, інтеграція інновацій у сферу туризму дозволяє громадам не тільки залучати більшу кількість туристів, але й оптимізувати процеси управління ресурсами та створювати умови для стійкого розвитку. Туристична SMART-спеціалізація (Smart Tourism Specialization) — це інноваційний підхід до управління туристичними ресурсами, який спирається на цифрові технології, великі дані, екологічні та соціально відповідальні рішення.

Туристична SMART-спеціалізація надає громадам унікальну можливість покращити свою конкурентоспроможність на міжнародній арені, залучати інвестиції, а також сприяти сталому розвитку місцевої економіки. Актуальність дослідження цієї теми обумовлена зростанням ролі технологій у туристичній галузі, необхідністю збереження природних і культурних ресурсів, а також потребою громади в економічному підйомі через розвиток туризму.

Туристична SMART-спеціалізація є порівняно новим концептом у сфері розвитку туризму, який інтегрує принципи розумних технологій, сталого розвитку та інноваційного управління. Основою SMART-спеціалізації є розумне використання природних, культурних і технологічних ресурсів для досягнення максимального економічного ефекту при мінімізації негативного впливу на довкілля та громади.

Впровадження туристичної SMART-спеціалізації є важливим кроком для громад, що прагнуть досягти економічного зростання, зберегти культурну і природну спадщину та покращити добробут місцевих жителів. Тому дослідження

цієї теми є не лише актуальним, але й необхідним для стратегічного планування розвитку регіонів.

Туристична SMART-спеціалізація — це інноваційний підхід до розвитку туристичної галузі, що використовує сучасні технології та знання для оптимізації туристичних послуг та покращення якості життя місцевих громад. Це концепція, спрямована на стійке економічне зростання через інтеграцію інтелектуальних рішень та ресурсів, що допомагає підвищити конкурентоспроможність регіонів на міжнародному рівні.

Наводимо теоретичні аспекти SMART- спеціалізації в туризмі.

Назви та характеристики ключових шкіл, що аналізують теоретичні аспекти SMART-спеціалізації в туризмі:

1. Інноваційна школа- орієнтується на використання технологій для підтримки конкурентоспроможності туристичних регіонів через впровадження цифрових рішень і автоматизації. Основна ідея полягає у тому, що технології, такі як Big Data та Інтернет речей (IoT), можуть полегшити аналіз туристичних потоків, створювати персоналізовані пропозиції для відвідувачів та сприяти більш стійкому туризму.

2. Школа стійкого туризму- акцентує увагу на необхідності зберігати природні та культурні ресурси при залученні туристів. Це підхід, який поєднує економічний розвиток із захистом екологічних і культурних цінностей, забезпечуючи довготривалу привабливість туристів.

3. Регуляторна школа- фокусується на політиках і стратегіях, які можуть підтримувати розвиток SMART-спеціалізації в туризмі. Це включає політичну підтримку, нормативні ініціативи та фінансові стимули для розвитку з унікальними характеристиками.

Кожна з цих шкіл має свої сильні сторони і пропонує різні підходи до управління і розвитку туристичних стратегій в умовах SMART-спеціалізації. Всі ці напрямки підкреслюють важливість міждисциплінарного підходу до розвитку туризму, що включає технологічні, соціальні, економічні та екологічні аспекти.

1.2 Особливості механізму формування туристичної SMART спеціалізація громад її технологічні інструменти.

Концепція SMART-спеціалізації (Smart Specialisation) базується на фокусі регіонів на власних конкурентних перевагах і можливостях, що підтримує сталий економічний розвиток та інтеграцію нових технологій у різні сфери, зокрема туризм. SMART-спеціалізація є основою для реалізації інноваційних стратегій у регіонах, що сприяють сталому розвитку, враховуючи місцеві особливості та наявні ресурси.

Цей підхід передбачає залучення зацікавлених сторін у процес відкриття підприємницьких можливостей, що дозволяє урядам та регіональним лідерам визначити, які сфери найбільше сприятимуть інноваційному розвитку. Прикладом є зростання екотуризму, який відповідає сучасним викликам кліматичної кризи та сприяє мінімізації екологічного сліду туризму.

Туристична SMART- спеціалізація є частиною стратегії «розумного» туризму.

Концепція туристичної SMART -спеціалізації в рамках стратегії «розумного» туризму зосереджена на тому, щоб інтегрувати інноваційні цифрові рішення для оптимізації туризму та розвитку регіонів. Туристичний сектор у Європі використовує смарт-спеціалізацію для посилення економічного розвитку за допомогою інновацій і фокусу на унікальних місцевих ресурсах. Наприклад, використання великих даних, цифрових платформ і технологій віртуальної реальності дозволяє ефективніше керувати туристичними потоками та підвищувати якість туристичних послуг, забезпечуючи одночасно стале використання ресурсів.

Іншим важливим аспектом є підтримка цифрових інновацій для екологічного та культурного збереження, зокрема завдяки платформам, які сприяють взаємодії з туристами та покращенню доступу до інформації про місцеві екосистеми та культуру [1, с.8-9].

"SMART-спеціалізація - це більше, ніж просто визначення перспективної галузі. Це інноваційний процес відкриття, де регіони самостійно визначають унікальні можливості свого розвитку" (Foray, 2014) [2, p.10].

основна ідея SMART-спеціалізації в зосередженні ресурсів на сильних сторонах регіону, щоб стимулювати конкурентоспроможність і забезпечити довгостроковий розвиток" (McCann, 2015) [3, p.11].

"Економічний розвиток – це процес вибору та спеціалізації, у якому уряди відіграють важливу роль. Проте лише регіони можуть визначити, які сфери мають унікальні ресурси для зростання" (Hausmann & Rodrik, 2003) [4, p.15].

"Концепція SMART-спеціалізації допомагає подолати фрагментацію інноваційних систем шляхом стратегічного фокусування на кластерах, що здатні забезпечити сталий розвиток економіки" (Naglie, 2016) [5, с.18].

3. Підходи до SMART-спеціалізації: модель регіонального розвитку

Модель регіонального розвитку через підходи до SMART-спеціалізації акцентує увагу на розвитку унікальних конкурентних переваг регіонів. Вона включає стратегічні інноваційні напрямки, підтримувані технологічними рішеннями, та орієнтується на інтеграцію ресурсів для досягнення стійкості. Ключовими етапами SMART-спеціалізації є:

1. Аналіз інноваційного потенціалу — визначення існуючих ресурсів і перспектив для розвитку;
2. Формування спільного бачення — створення цілей і визначення пріоритетів регіону;
3. Впровадження конкретного плану дій — вибір інструментів, що включають підтримку кластерів, університетсько-бізнесову співпрацю тощо;
4. Моніторинг та оцінка — оцінка ефективності для своєчасної корекції стратегії.

Ці підходи сприяють розвитку ринкових ніш, впровадженню цифрових технологій та спрямовані на досягнення Цілей сталого розвитку (SDG), що підкріплюється місією Європейського Зеленого курсу.

Сучасні тенденції в туристичній SMART- спеціалізації зосереджені на інтеграції новітніх технологій та підходів для покращення туристичного досвіду та забезпечення стійкості галузі.

Цифровізація туристичного досвіду стала основною тенденцією, яка включає використання мобільних додатків, віртуальної реальності (VR), доповненої реальності (AR), а також інших технологій для забезпечення кращої взаємодії туристів з туристичними об'єктами та організаціями. Це допомагає надавати актуальну інформацію та керувати туристичними потоками ефективніше

Великі дані (Big Data) відіграють ключову роль в управлінні туристичними ресурсами. Використання аналітики даних дозволяє громадам відслідковувати поведінку туристів та оптимізувати свої пропозиції, розподіляючи відвідувачів більш рівномірно по регіонах, що допомагає знизити ризики перевантаження популярних місць [6, с.20; 7, с.12].

З метою впровадження інструментів цифровізації в туристичну сферу доцільним є створення технологічної інфраструктури для SMART-туризму. Вона спрямована на розвиток інновацій, підвищення якості обслуговування і зручності для туристів, а також на створення взаємопов'язаних екосистем, які підтримують різні сфери туризму. Основні елементи такої інфраструктури включають:

- розвиток високошвидкісного інтернету, що дозволяє забезпечити стабільний доступ до цифрових сервісів,
- використання технологій великих даних для прогнозування туристичних потоків,
- інтеграцію відкритих даних для забезпечення персоналізованого досвіду.

Ця модель цифрового переходу передбачає, що туристи матимуть доступ до корисної інформації через:

- мобільні додатки,
- веб-сервіси,
- VR і AR для віртуальних екскурсій.

Регіони Європи, такі як Ломбардія в Італії і Шотландія, активно підтримують розвиток інноваційних кластерів, де ІСТ та інші цифрові технології сприяють економічному зростанню і залученню туристів.

Зупинимось на найбільш поширених технологічних інструментах для впровадження смарт-спеціалізації

1. ГІС-технології (Геоінформаційні системи):

- Використовуються для просторового аналізу та планування туристичних і промислових об'єктів.

- Приклад: Мапи туристичних маршрутів, аналіз ландшафтів для зелених проєктів.

2. Big Data:

- Збір і аналіз великих обсягів даних для прогнозування попиту на туристичні послуги, оптимізації ресурсів.

- Використовується в маркетингових кампаніях для цільових груп.

3. Інтернет речей (IoT):

- Встановлення сенсорів для моніторингу екологічного стану.

- Інтелектуальні системи управління транспортом і енергетикою.

4. Блокчейн:

- Забезпечення прозорості в управлінні грантами та інвестиціями.

- Системи автентифікації для туристів і місцевого бізнесу.

5. VR/AR технології:

- Створення віртуальних екскурсій по історичних місцях громади.

- Розробка інтерактивних програм для навчання й просування культурної спадщини [8, с.30].

Отже цифровізація туристичного досвіду стала основним елементом SMART- спеціалізації. Використання ВР, АР, ІоТ та інших інструментів дуже важлива та прогресує для розвитку кожного елементу смарт-туризму- від бронювання та навігації до аналітики та інвестицій.

1.3.Світовий досвід формування туристичної SMART спеціалізація громад.

Багато світових громад є прикладом для Українських регіонів та їх смарт-спеціалізації розвитку туризму. Вони є більш розвиненими і є прикладом для українських регіональних громад.

Розглянемо приклади громад, які успішно використовують принципи та інструменти SMART- спеціалізації для розвитку туристичного сектору.

1. Барселона, Іспанія:

Барселона є одним із яскравих прикладів успішного впровадження туристичної SMART- спеціалізації. Місто активно використовує цифрові технології для управління туристичними потоками та надання послуг. У Барселоні була створена Smart City платформа, що інтегрує інформацію про трафік, якість повітря, доступність громадського транспорту та інші дані, які корисні не тільки для жителів, але й для туристів. Одним із прикладів є впровадження інтерактивних мобільних додатків, що надають туристам інформацію про популярні місця та дозволяють уникнути перевантаження основних туристичних об'єктів

2. Сінгапур:

Сінгапур активно розвиває SMART-туризм, впроваджуючи інноваційні рішення для підвищення комфорту та безпеки туристів. Сінгапур став відомим як одне з найсучасніших "розумних міст" світу, де технології відіграють ключову роль у плануванні туристичних маршрутів, онлайн-бронюванні та використанні мобільних додатків для навігації. Наприклад, для туристів доступні додатки, які не лише забезпечують інформацію про популярні пам'ятки, але й аналізують потік туристів у реальному часі, допомагаючи уникати переповнених місць.

Сінгапур виділяється завдяки впровадженню Інтернету речей (IoT) для моніторингу туристичних локацій та забезпечення комфорту туристів. В місті активно використовуються мобільні додатки для створення персоналізованих маршрутів та віртуальних екскурсій. Крім того, технології доповненої реальності (AR) дозволяють відвідувачам досліджувати визначні місця ще до прибуття

3. Тромсе, Норвегія:

Тромсе є прикладом громади, що спеціалізується на екологічному туризмі з використанням SMART-рішень. Цей арктичний регіон відомий своєю природною красою та культурними традиціями, і активно впроваджує інноваційні екологічні проекти для розвитку туризму. Туристам пропонуються інтерактивні екологічні маршрути, де використання цифрових технологій дозволяє мінімізувати вплив на довкілля. Місцеві підприємства, зокрема готелі, активно впроваджують енергоефективні технології, а громада створює нові ініціативи для просування стійкого туризму. Тромсе, відомий своїм екологічним підходом до туризму. Місто активно просуває природоохоронні маршрути та надає туристам цифрові платформи для планування подорожей з мінімальним впливом на довкілля. Такі інструменти включають мобільні додатки для відстеження погодних умов та рекомендацій щодо безпечних екскурсій.

4. Дубровник, Хорватія:

Дубровник є прикладом громади, що стикається з проблемою перевантаження туристами, особливо під час літнього сезону. Для вирішення цієї проблеми місто впровадило Smart City ініціативу, яка використовує великі дані для управління туристичними потоками. Завдяки впровадженню систем моніторингу та прогнозування кількості туристів, Дубровник зумів знизити негативний вплив від масового туризму, зберігаючи при цьому свою привабливість для відвідувачів. Інноваційні платформи дозволяють туристам планувати свої подорожі таким чином, щоб уникати пікових періодів відвідуваності. Дубровник, Хорватія використовує мобільні додатки та сенсори для управління кількістю туристів у популярних районах міста. Крім того, цифрові платформи дозволяють обмежувати кількість відвідувачів через систему онлайн-бронювання, що запобігає перенасиченню місцевої інфраструктури. Місто також активно використовує віртуальні тури для просування своєї культурної спадщини на міжнародному рівні.

5. Ольборг, Данія:

Ольборг впровадив програму туристичної SMART-спеціалізації, орієнтовану на культурний та інноваційний туризм. Місто відоме своїми культурними подіями

та технологічними рішеннями для туристів, які використовують інтернет речей (IoT) для покращення інфраструктури та комфорту відвідувачів. Мобільні додатки та онлайн-платформи дозволяють туристам отримувати інформацію про місцеві події, виставки, а також бронювати квитки на культурні заходи.

6. Амстердам, Нідерланди

Амстердам - робить акцент на екологічно стійкий туризм. Місто використовує великі дані для управління туристичними потоками, направляючи туристів до менш завантажених районів. Також Амстердам впроваджує енергоефективні рішення для готелів та заохочує використання екологічного транспорту, такого як велосипеди.

7. Кіото, Японія

Кіото- використовує мобільні додатки та технології доповненої реальності для збереження своєї культурної спадщини. Це допомагає туристам глибше ознайомитися з історією міста та знижує навантаження на популярні туристичні місця, перенаправляючи потоки відвідувачів на менш відомі маршрути.

Отже найвизначніші столиці світу впроваджують саме інноваційні технології для розвитку SMART-туризму. Це і зручність для туристів з одного боку а також технологічний розвиток міст з іншого боку. Розвиток аналітичних процесів та збору даних туристичного розвитку, туристичних потоків. Цифровізація дуже важлива для майбутнього туризму та розвитку міст загалом. На сьогодні надважливими є онлайн-додатки та мобільні додатки а також онлайн-навігаційні сервіси адже саме вони є основним інструментом регулювання туристичних потоків [9, с.12].

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РЕСУРСІВ І ВИЗНАЧЕННЯ SMART СПЕЦІАЛІЗАЦІ ПРИСТОЛИЧНОГО РЕГІОНУ КИЄВА (НА ПРИКЛАДІ ВИШГОРОДСЬКОЇ ГРОМАДИ)

2.1. Аналіз туристичної пропозиції Вишгородської громади.

Пристоличний регіон, який охоплює територію Київської області, має унікальне географічне, економічне та культурне значення. Він включає території Полісся та Лісостепу, що сприяє різноманіттю природних умов і ресурсів. Основними річками регіону є Дніпро, Десна, Ірпінь та Прип'ять, а також велика кількість водосховищ і озер, що робить його важливим для водного транспорту та енергетики.

Туристична спеціалізація регіону включає історико-культурний туризм (стародавні пам'ятки Київської Русі), екологічний туризм (заповідні зони, ліси, річки) та активний відпочинок (велосипедні маршрути, водні види спорту). Регіон також відомий своїми санаторіями та курортами з використанням радонових вод і торф'яних грязей.

Вишгородська громада є однією з найбільш відомих територій у регіоні завдяки своєму історичному минулому (древнє місто Вишгород було резиденцією княгині Ольги) і сучасному розвитку. Громада активно розвиває туристичну інфраструктуру, пропонуючи маршрути до Вишгородського історико-культурного заповідника, Київського водосховища та інших об'єктів.

Вишгородська міська територіальна громада розташована в Київській області, у складі Вишгородського району. До громади входять місто Вишгород та два села — Хотянівка і Осецина. Адміністративним центром є місто Вишгород, яке розташоване на правому березі Дніпра, неподалік від Києва.

Основні показники:

- Загальна площа громади: 9 305,1 га.

- Населення: близько 28 408 осіб.
- Склад громади:
 - Місто Вишгород – 27 251 осіб.
 - Села Хотянівка – 982 особи.
 - Село Осещина – приблизно 175 осіб.

Адміністративна структура:

Міський голова- Олексій Вікторович Момот.

Громаду представляє Вишгородська міська рада, яка складається з 26 депутатів.

Виконавчий комітет налічує 19 членів

Особливості:

Вишгород є історичним містом, відомим своєю багатою культурною спадщиною, старовинними храмами, а також значними промисловими та рекреаційними можливостями. Громада активно розвиває туристичний потенціал завдяки близькості до столиці та розташуванню на мальовничих берегах Київського водосховища.

Значення туристичної галузі Вишгородської громади:

Туристична галузь Вишгородської громади відіграє важливу роль у розвитку туризму та рекреації для жителів столичного мегаполіса, пропонуючи унікальні можливості для відпочинку, оздоровлення та пізнавального туризму.

1. Туристичний потенціал

- Історико-культурні об'єкти: Вишгородський історико-культурний заповідник, який включає археологічні пам'ятки Київської Русі, стародавній Успенський собор і музей гончарства. Ці об'єкти дозволяють зануритися в історію України.

- Київська ГЕС: Ця гідротехнічна споруда є не лише інженерним об'єктом, а й туристичною атракцією з оглядовими майданчиками.

2. Рекреація та оздоровлення

- Київське водосховище та річка Дніпро: Популярні місця для водних видів спорту, купання, риболовлі та відпочинку біля води.
- Екотуризм: Лісові масиви та рекреаційні зони навколо Вишгорода створюють умови для піших прогулянок, велопоїздок і відпочинку на природі, що важливо для оздоровлення жителів мегаполіса.

3. Близькість до Києва

Розташування Вишгорода в безпосередній близькості до Києва робить його доступним для короткострокових поїздок і вихідних турів. Це особливо важливо для столичних жителів, які шукають місця для швидкого відновлення сил у природному середовищі без тривалих подорожей.

4. Інфраструктурний розвиток

Громада інвестує в розвиток туристичної інфраструктури: облаштовуються нові зони відпочинку, розвивається мережа готелів, ресторанів, створюються культурно-розважальні програми.

Вишгород є популярною туристичною дестинацією для жителів Києва, особливо завдяки близькості до столиці та різноманітності відпочинкових можливостей. Зацікавленість киян в основному спрямована на активний відпочинок і релаксацію на природі. Зокрема, це тури вихідного дня, екскурсії до історичних пам'яток, таких як залишки стародавнього Вишгорода, музей гончарства з унікальною піччю ХІ століття та сучасні рекреаційні комплекси.

Попит на відпочинок у Вишгороді варіюється залежно від вікових груп. Молодь частіше обирає активний відпочинок, наприклад, водні види спорту на Київському

морі або прогулянки екостежками. Сімейні відвідувачі віддають перевагу зручним сімейним курортам із розвагами для дітей, майстер-класами та тематичними парками. Люди середнього і старшого віку цінують релаксацію в спа-комплексах, дегустацію місцевих страв і вина, а також оздоровчі програми в wellness-центрах [10].

І для цього починаємо з аналізу ресурсу:

Таблиця 2.1
Аналіз ресурсу

Назва	Особливості(унікальна цінність)	Можливості використання для туризму	Примітки	Оцінка
Ландшафтні об'єкти				
Ольжина гора 	Одна з найвизначніших ландшафтних і історичних пам'яток Вишгородської громади. Ця гора є частиною літописного Вишгорода, колишньої княжої резиденції, і носить ім'я княгині Ольги, яка відігравала важливу роль у житті Київської Русі.	Рельєф сприяє комфортним умовам для проведення піших прогулянок та яскравих велосипедних маршрутів. Створення екостежок, кемпінгів та наметових містечок. Створення фестивалів та заходів присвячених історії міста та княгині Ользі.	Відсутня мережа туристичних шляхів та їх облаштування цифровими інтерактивами. Необхідно провести підготовку маршрутів та гідів. Майже відсутня цифровізація турів та впровадження VIAR-технологій. Повна відсутність інформації про історію та культуру через QR- коди.	Зважаючи на велику забрудненість а саме через великі купи сміття – природні зони страждають. Потрібно більше зусиль для захисту та відновлення історичних пагорбів Вишгородської громади. Важливо облаштувати зони для активного відпочинку молоді з інтерактивними точками для створення цікавого контенту в соцмережах. Відновити велодоріжки з можливістю відпочити на встановлених SMART- лавках із зарядками та wifi та інформацією про Вишгород через QR-коди.

Київське водосховище 	«Київське море». Це найбільша штучна водойма у каскаді Дніпровських водосховищ, яка утворилась внаслідок побудови Київської ГЕС.	Можливості розроблення інтерактивних маршрутів(цифрове водосховище) а саме- туристи можуть отримати мобільний додаток або QR-карту що активує інтерактивні точки маршруту. Доповнена реальність (AR)-через смартфон туристи можуть бачити як створювалось водосховище, його історію та екологічну роль. «Київське море». Це найбільша штучна водойма у каскаді Дніпровських водосховищ, яка утворилась внаслідок побудови Київської ГЕС.	Відсутня мережа інтерактивних маршрутів, віртуальних турів, що могли би заохотити туристичні потоки молоді на цей маршрут.	Київське водосховище має високий туристичний потенціал завдяки: розташування неподалік Києва що забезпечує зручну логістику. Природний ландшафт що підходить для активного відпочинку. Екологічне та історичне значення водойми. Ці переваги можуть бути інтегровані у цифрові платформи для створення інтерактивного досвіду молоді.
Вишгородська затока 	Розташована в межах Київського водосховища, є популярним місцем для відпочинку і туризму. Це частина великої системи водних ресурсів, які відіграють ключову роль у рекреаційній діяльності регіону.	Природний потенціал: мальовничі пейзажі, водойми, багатий рослинний і тваринний світ, які ідеально підходять для рекреаційного та екологічного туризму.	Існуюча затока має великі екологічні проблеми а саме забруднення води та засміченість берегів, відсутність комфортних зон облаштованих для відпочинку. В найкоротші терміни вирішити ці екологічні проблеми та зробити цю затоку сучасним та привабливим туристичним об'єктом. Важливо впровадити інтеграцію цифровізації а	Вишгородська затока приваблює приваблює туристів цілий рік але вона не має належного безпечного та комфортного облаштування (зони відпочинку,велодоріжки тощо) Не монетизується попит і не створюються робочі місця. Не створено заходів для залучення туристичних потоків молоді.

			саме AR-додатки де через смартфони туристи зможуть побачити віртуальні огляди що розповідають про природу затоки(віртуальні моделі риб, птахів що мешкають у затоці тощо) Водні VR-екскурсії: впровадження човнів з VR-окулярами для занурення у віртуальні світи: віртуальне відтворення стародавніх поселень або флори і фауни затоплених територій. Нічне лазерне шоу з використанням лазерів і проекцій на воду для створення видовищного шоу.	
Історико-культурна спадщина				
Городище літописного Вишгорода 	Городище літописного Вишгорода- значуща археологічна пам'ятка, яка зберігає залишки старовинного міста, відомого ще з X століття. Воно розташоване на узвишші, стратегічно важливому місці для захисту Київської Русі.	Розташування та мальовничі краєвиди створюють привабливу атмосферу для туризму. Екскурсії з гідами з використанням інтерактивних елементів. Реконструкція історичних подій. Фестивалі присвячені історії Вишгорода. Екскурсії з інтерактивними елементами: молодіжні квести, використання аудіогідів	Необхідність виправити інфраструктурні недоліки: облаштувати пішохідні та велоспорні та зони відпочинку, інформаційні стенди, місця для паркування. Встановити сучасні зарядні станції для гаджетів. Розробити мобільний додаток з картами маршрутів, аудіогідом і квестами. Просувати городище через соціальні мережі (Instagram,	Наявність проблем з екологією: засміченість території- велика кількість сміття. Поганий стан зеленої зони- відсутність ландшафту та занедбаність рослинності. Не використовуютьс я соціальні мережі та онлайн платформи. На маршрутах немає QR- кодів, інтерактивних додатків, інтерактивних карт. Відсутність аудіоекскурсій кількома мовами

		адаптованих для молоді з додаванням легенд та цікавих фактів. AR-додатки: через смартфон або планшети туристи зможуть побачити як виглядали стародавні споруди а також віртуальні персонажі наприклад княгиню Ольгу або князів Бориса та Гліба. Голографічні шоу на тему Київської Русі.	Facebook, TikTok). Залучати молодих блогерів. Встановити QR-коди біля ключових точок маршруту, які ведуть до історичних довідок чи AR-візуалізації. Розробити додаток із функціями навігації, ігровими завданнями, віртуальними подарунками. Залучити місцеву громаду(волонтерство, проведення майстер класів місцевих майстрів- з ремесел чи кулінарії). Створити фотозони та інтерактивні арт-об'єкти які популярні серед молоді.	для іноземних туристів. Низька якість послуг, екскурсіводи не завжди адаптують матеріал під молодіжну аудиторію.
Борисоглібський храм (XI-XII ст.) 	Борисоглібський храм було зведено на місці дерев'яної церкви, збудованої ще у XI столітті. Після численних перебудов та руйнувань, в середині XIX століття тут з'явився кам'яний храм за проектом архітектора Костянтина Тона. У радянські часи храм закрили, але в 1990-х роках його реставрували, і тепер він вміщує до 500 парафіян.	Має високу привабливість для туризму завдяки своєму історичному, духовному та культурному значенню. Природна привабливість завдяки зручному розташуванню: Храм знаходиться поблизу мальовничої місцевості з видом на Дніпро та Київське водосховище. Територія навколо храму може бути використана для прогулянок та	Зацікавити молодь завдяки введенню в екскурсії інтерактивних елементів, запровадити мобільні додатки VR/AR-екскурсій. Активно вводити використання цифрових технологій: віртуальні екскурсії по храму включаючи огляд інтер'єру через смартфони де туристи зможуть побачити як виглядав храм в XI столітті включаючи огляд інтер'єру який недоступний для	Відсутність сучасної інфраструктури: немає зручних під'їзних шляхів, місць для паркування. Відсутні сучасні зони відпочинку для туристів. Молодь не зацікавлена у традиційних екскурсіях без інтерактивних елементів. Недостатня цифровізація: відсутність мобільних додатків, AR/VR-екскурсій. Храм потребує суттєвої реставрації та регулярного догляду.

		екотуризму. Цифрові тури VR/AR-технології можуть відтворювати вигляд храму в різні історичні періоди що приваблює молодь та іноземних туристів.	туристів.AR-додатки: віртуальна реконструкція храму у його первісному вигляді. VR-тури – можливість відвідати храм у різні історичні епохи. Мобільний гід: додаток з відеоекскурсіями, доступними кількома мовами. Соціальні мережі:активна реклама храму через TikTok, Instagram, Youtube. Фото-зони: місця де можна зробити креативні фото із зображенням храму	
Історичний музей Вишгорода 	Музей містить багаті колекції, що охоплюють археологічну спадщину регіону з часів палеоліту та епохи Київської Русі. В його експозиціях представлені артефакти, що розповідають про давню історію Вишгорода, включаючи копії ікон, старовинні предмети побуту, а також археологічні знахідки, як-от пряслице XI ст. та фрагменти скандинавської фібули.	Музей розташований у центрі міста його робить його доступним для туристів із Києва. Близькість до Дніпра, Городища та інших культурних пам'яток створює унікальний туристичний кластер.	Необхідність утворення заходів що нададуть музею привабливості серед молоді: інтерактивні заходи – організація квестів, майстер-класів з давньоруських ремесел. (гончарство, виготовлення прикрас). Використання цифрових технологій: AR-додатки- через смартфон молодь може оживити експонат музею. VR-тури: занурення в атмосферу Київської Русі, можлива розробка мобільних ігор на тему історія Вишгорода. Впровадження QR-кодів біля кожного	Відсутність зручного паркування. Недостатня кількість зон для відпочинку та харчування поруч із музеєм. Недостатньо сучасних приміщень для зберігання артефактів. Низька популярність серед молоді та іноземних туристів. Відсутність інтеграцій сучасних технологій що робить цей музей нецікавим для молоді.

			експонату з детальною інформацією. Залучення блогерів для популяризації музею.	
Музей гончарства України-Русі 	Музей, який презентує традиції гончарства, що існували в цьому регіоні з часів Київської Русі. Є частиною Вишгородського -культурного заповідника та є унікальним об'єктом для розвитку культурного, освітнього та туристичного потенціалу регіону. Тут збереглися традиції гончарного мистецтва Вишгорода.	Музей знаходиться у центрі Вишгорода поруч із іншими визначними пам'ятками що робить його легкодоступним для туристів. Музей знайомить туристів із технологіями виготовлення кераміки від Київської Русі до сучасності. Майстер- класи: бажаючи мають можливість власноруч створити вироби з глини. Експозиції: в музеї представлені артефакти знайдені під час археологічних розкопок, а також сучасні гончарні вироби. Простір музею підходить для проведення культурних заходів, ворк шопів і виставок.	Інтерактивність: проведення квестів та ігор пов'язаних з гончарним мистецтвом. Використання цифрових технологій, а саме AR- додатки: через смартфони молодь «оживити» експонати, побачити, як вони виготовлялися. VR-тури: віртуальна реконструкція старовинних гончарних майстерен Вишгорода. Гейміфікація: розробка мобільних ігор про процес створення гончарних виробів. Популяризація музею через Instagram, TikTok, YouTube.	Недостатнє облаштування приміщень для зберігання та експозиції виробів. Відсутність зон для відпочинку та харчування. Відсутність інтеграції цифрових технологій, що приваблюють молодь. Слабка популяризація музею на туристичних платформах.
Пам'ятник святам Борису та Глібу. 	Пам'ятник святам Борису і Глібу у Вишгороді є однією з ключових пам'яток міста. Він уособлює духовну, культурну та історичну спадщину Київської Русі та має великий потенціал для залучення	Пам'ятник є важливим елементом історико-культурної спадщини Вишгорода і виконує функції, які залучають туристів. Він є центром духовної історії Київської Русі: Борис і Гліб є першими канонізованими	Організація історичних реконструкцій або театралізованих вистав біля пам'ятника. Інтеграція цифрових технологій: AR додатки, завдяки яким туристи зможуть через смартфон побачити анімовані історії	Відсутність зон відпочинку, інформаційних стендів, кафе чи сувенірних магазинів, що обмежує тривалість перебування туристів. Місце не інтегроване з цифровими технологіями, що обмежує його привабливість для молоді.

	туристів, зокрема молоді. Пам'ятник зображує святих князів Бориса і Гліба- перших канонізованих святих Київської Русі, які стали символом християнського смирення та самопожертви. Статуя виконана в монументальному стилі, що підкреслює велич і значущість цих постатей для української історії.	святими, що привертає паломників і туристів зі всього світу, які цікавляться історією християнства. Пам'ятник є місцем де проводяться церемонії і молебни. Він входить до основних екскурсійних маршрутів Вишгорода. Це робить його обов'язковою зупинкою для туристів.	про життя Бориса і Гліба. VR екскурсії: відтворення атмосфери Київської Русі та подій, пов'язаних із життям Бориса і Гліба. Встановлення QR- кодів. Кожен відвідувач зможе відсканувати код і отримати інформацію про життя святих. Облаштування зон відпочинку, відкриття сувенірних магазинів, інформаційні стенди та місця для фотографування. Створити інтерактивні екскурсії через планшети з кількома мовами. Активна присутність у соцмережах, створення контенту для молоді.	
Межигірська керамічна фабрика 	Межигірська керамічна фабрика в Вишгороді є важливою частиною історії української кераміки, відома своїми унікальними виробами з фаянсу, які виготовлялися в кінці XIX – на початку XX століття. Серед найвідоміших виробів – це різноманітні сервізи, лампадки, вази, чашки, а також декоративні тарелі з поліхромними глазурями, які	Фабрика знаходиться в межах Вишгородської громади, неподалік від інших туристичних об'єктів. Таких як Борисоглібський храм і музей гончарства. Також має зручне розташування поблизу Києва, що робить її доступною для туристів. Має великий потенціал для розвитку туризму. Вона може стати платформою для популяризації сучасного	Облаштувати територію для прийому туристів: встановити інформаційні стенди, зони відпочинку, кафе та сувенірні магазини. Впровадити цифровізацію в екскурсійні тури, а саме AR/VR- технології: створення віртуальної реконструкції фабрики, що дасть можливість туристам побачити, як раніше працювало виробництво. Запровадити	Відсутність належної інфраструктури для прийому туристів (зон відпочинку, кафе, паркінгів). Відсутність рекламних матеріалів та цифрових ресурсів для туристів. Відсутність рекламної кампанії у соцмережах, що унеможливує доступ молоді до цього історичного об'єкта.

	використовували народні мотиви.	мистецтва та ремесел.	цифрові тури: розробка інтерактивного мобільного додатку з екскурсійними маршрутами, історичними фактами та 3D-моделлями виробів.	
Традиційні страви				
Борщ 	Борщ- це не просто страва, а частина історії та культури Вишгорода, яка підкреслює багатство регіона та його спадщину. Борщ вважається однією з найдавніших страв української кухні, і його коріння сягають часів Київської Русі. Як Вишгород був важливим культурним і релігійним центром, так борщ був і є популярною стравою серед місцевих жителів та гостей міста. Назва страви походить від “борщівника” – дикої рослини, яка спочатку використовувалася в приготуванні борщу.	Символ гостинності. Борщ у Вишгороді символізував не тільки повсякденну їжу, а і гостинність, його готували для родинних свят, обрядів та паломників. Інгридієнти з регіону: для борщу використовували місцеві інгридієнти. Можливість включення борщу в туристичні маршрути: борщ може бути частиною комплексної екскурсії, яка поєднує історичний контекст Вишгорода та його кулінарні традиції.	Борщ може стати “Кулінарною візитівкою Вишгорода” Пропонувати страви туристам- це можливість познайомити їх із культурною спадщиною регіону. Організація майстер-класів із приготування борщу, де туристи зможуть навчитися традиційним технікам, стане чудовим доповненням до екскурсій. Проведення фестивалю борщу у Вишгороді на якому господині та ресторани демонструють свої варіанти цієї страви. Також впровадження цифровізації: створення відеоконтенту з залученням популярних блогерів для популяризації	Відсутність популяризації борщу як частини спадщини Вишгорода. Мало закладів у регіоні спеціалізуються на автентичній українській кухні.

			Вишгородського борщу.	
Вареники 	Вареники є одним із найвідоміших символів української кухні, які мають багатовікову історію. Страва прийшла в українську культуру з тюркських народів, але на українських землях вона набула унікальних форм і значення. Як один із центрів Київської Русі, Вишгород, можливо, був серед перших міст, де вареники почали готувати як повсякденну та святкову страву. Місцеві традиції вареників могли бути тісно пов'язані з культурними й релігійними обрядами.	Вареники є однією з найпопулярніших страв серед туристів які є шанувальниками гастро-турів по місцях виготовлення традиційних українських страв. Вишгородські вареники можуть стати гастрономічною візитівкою міста а також частиною туристичних маршрутів “Смак Київської Русі” які включають дегустації традиційних страв, екскурсії та майстеркласи.	Цифровізація вареників AR/VR-технологій. Віртуальна кухня: туристи можуть через VR сервіси навчитися готувати вареники в історичній атмосфері Київської Русі. AR-додатки: через смартфони або планшети туристи можуть побачити рецепти вареників або історію їх виникнення. Створення контенту про приготування вареників у традиціях Вишгорода із залученням відомих блогерів у YouTube, TikTok, Instagram тощо	Відсутність локалізованого бренду. Відсутня інтеграція в туристичні маршрути-вареники недостатньо популяризовані як частина історичної та гастрономічної спадщини Вишгорода.
Пироги 	Пироги мають давню історію, і Вишгород як один із центрів Київської Русі міг бути місцем, де ця страва мала особливе значення. Символ гостинності: Пироги традиційно готувалися для святкових подій, весіль, релігійних свят та в якості гостинців для подорожніх і паломників. Різноманітність рецептів: у Вишгороді пироги могли готуватися з	Адаптація для молодіжного туризму завдяки майстер-класам, фестивалям пирогів, дегустаційним програмам де туристи зможуть відвідати спеціалізовані кафе та ресторани.	Запровадити цифровізацію-AR-додатки: інтерактивні технології які показують як пироги готувалися в часи Київської Русі. Цифрові рецепти. Залучення блогерів для популяризації страви. Просування у соціальних мережах через Instagram, TikTok і з відео як туристи готують чи дегустують пироги.	Відсутність локалізованого бренду. Вареники недостатньо популяризовані як частина історичної та гастрономічної спадщини Вишгорода.

	локальних інгредієнтів, таких як: капуста, гриби, м'ясо – для солоних пирогів. Вишні, яблука, мед – для солодких варіантів. Каші (гречана або пшоняна) – традиційна начинка, пов'язана з обрядовими подіями.			
Фестивалі				
Фестиваль “Вишгородська Покрова” 	Фестиваль «Вишгородська Покрова» — це культурно-релігійний захід, який може стати символом відродження традицій Вишгорода та залучення туристів до регіону. Основна ідея фестивалю — вшанування свята Покрови Пресвятої Богородиці, яка має важливе духовне та історичне значення для України, особливо в контексті Вишгорода, як одного з центрів Київської Русі. Ідея та концепція фестивалю - духовна основа: свято Покрови традиційно асоціюється із захистом, духовною опікою та миром. У Київській Русі Покрова була одним із найбільш шанованих свят,	Фестиваль може стати платформою для залучення туристів що цікавляться відродженням обрядів, народних пісень, танців та ремесел. Цей захід сприяє залученню туристів що цікавляться культурою, історією та традиціями України.	Цифровізація фестивалю: AR/VR-технології. AR:через додатки туристи можуть побачити як святкували Покрову в Київській Русі. VR:створення VR зон де відвідувачі можуть «побувати» на святі у стародавньому Вишгороді. Онлайн-стріми подій де ведучі є відомі блогери що дозволить залучити молоду аудиторію з інших регіонів. Віртуальний контент: створення фотозон з тематичними декораціями.	Відсутність досвіду проведення заходів у Вишгороді, невелика кількість залучених спонсорів, недостатня присутність у медіа та соціальних мережах.

	пов'язаних із молитвами за добробут і безпеку Вишгород, як важливий релігійний центр, може використовувати цей фестиваль для популяризації своєї духовної спадщини.			
Фестиваль гончарства 	Фестиваль гончарства у Вишгороді — це культурно-мистецький захід, присвячений збереженню та популяризації гончарних традицій регіону. Він є одним із ключових елементів розвитку туристичного та культурного потенціалу Вишгорода, що славиться своєю ремісничою спадщиною ще з часів Київської Русі. Заснування: фестиваль був започаткований як щорічний захід з метою відродження ремісничих традицій Вишгорода, відомого своїми гончарними майстернями ще в X–XIII століттях.	Основа мета фестивалю-відродження гончарного мистецтва як важливого елементу культурної ідентичності Вишгорода. Підвищення інтересу до гончарства серед сучасного покоління, особливо молоді. Створення платформи що привертає увагу туристів з України та за кордоном.	Цифровізація: розробка мобільного додатку, який дозволяє дізнатися про історію гончарства, програму фестивалю та придбати квитки. Інтеграція AR/VR – технологій для відтворення роботи стародавніх майстерень. Розширення формату: залучення іноземних майстрів для участі у виставках. Проведення міжнародних семінарів і конкурсів. Залучення молодіжної аудиторії за рахунок додаткових подій орієнтованих на них (гейміфікація, інтерактивні зони)	Недостатньо місць для проведення заходів. Обмежені можливості для туристів, а саме – туалети, зони відпочинку, паркінги. Недостатня кількість місць для харчування. Обмежений бюджет. Низький рівень реклами. Непривабливість для молоді: брак інтерактивних форматів які могли б зацікавити молодіжну аудиторію (AR/VR, цифрові квести тощо)
Туристична та суміжна інфраструктура				

Вишеград 	Vyshegrad.kiev.ua Вишеград-сучасний готель з комфортними номерами, рестораном та конференц-залом. Ідеально підходить для відпочинку та ділових поїздок. Відкритий у 2005 році на 100 номерів. Готель сприяє залученню туристів пропонуючи комфортне проживання. Забезпечую робочі місця та стимулює розвиток суміжних галузей.	Безкоштовний WIFI, кондиціонери та міні бари в номерах, що відповідає потребам молодих гостей. На території є басейн, сауна, та ресторан, що робить готель привабливим для молоді.	Додати на території готелю спортивні майданчики, зону барбекю та тематичні вечірки для молоді. Створення мобільного додатку з інформацією про послуги готелю, можливість бронювання, замовлення додаткових сервісів. Віртуальні тури та доповнена реальність AR: віртуальні 3D тури що дає можливість ознайомитись з історією та територією готелю на сайті. AR-екскурсії, чат-боти для комунікації. Мобільний ключ – а саме використання смартфона як ключ від номера. Співпраця з блогерами та інфлюенсерами.	Віддаленість від центру Києва та обмежена кількість розваг. Проблеми з обслуговуванням, деякі відгуки вказують на можливі недоліки в сервісі.
Готель "Shelest" 	Готель Shelest розташований у Вишгороді біля Київського водосховища та призначений для відпочинку у мальовничій природній зоні. Його відрізняє стильний дизайн та високий рівень комфорту. На території є ресторан європейської кухні, зони для відпочинку на природі, а також номери з сучасними зручностями.	Розвиток місцевого туризму: «Shelest» сприяє залученню туристів до Вишгорода, пропонуючи якісні послуги та зручне розташування на природі. Підтримка економіки: готель створює робочі місця та стимулює розвиток суміжних галузей, таких як ресторанний бізнес і транспорт. Популяризація регіону: Завдяки	Розширення цифрових сервісів, впровадження мобільного додатку для бронювання, замовлення послуг та отримання інформації про заходи. Віртуальні екскурсії. Контент, орієнтований на молодь: регулярне публікування яскравих фото та відео, історій гостей, анонсів подій та акцій. Співпраця з інфлюенсерами:	Віддаленість від центру Києва, обмежена кількість номерів.

		своєму розташуванню та сервісу, «Shelest» підвищує привабливість Вишгорода як туристичного напрямку. Привабливий для молоді сучасний дизайн та зручності: готель пропонує стильні номери з кондиціонерами, безкоштовним Wi-Fi та іншими зручностями. Розважальні можливості: на території є басейн, бар, приватна пляжна зона, що приваблює молодь для відпочинку та розваг. Гості можуть займатися велоспортом, грати в настільний теніс та брати участь у різних заходах, організованих готелем.	запрошення популярних блогерів для оглядів готелю та участі в заходах, що підвищить впізнаваність серед молоді.	
Готель "Sobi Club" 	Готель "Sobi Club" пропонує стандартні та люксові номери з сучасними зручностями. На території є безкоштовний Wi-Fi, ресторан, а також можливість орендувати конференц-залу	«Sobi» приваблює туристів, пропонуючи якісний відпочинок на природі неподалік від Києва. Має економічний вплив: готель створює робочі місця та сприяє розвитку суміжних галузей, таких як ресторанний бізнес і транспорт. Завдяки високому рівню сервісу та різноманітним послугам, «Sobi» підвищує	Мобільні додатки та цифрові ключі(можливість використовувати смартфони як ключі до номерів), розумні номери: встановлення сенсорів для автоматичного регулювання освітлення, температури та інших параметрів що створить комфортні умови для гостей. Активне залучення популярних блогерів та інфлюенсерів для	Віддаленість від центру Києва, обмежена кількість номерів.

		туристичну привабливість Вишгорода. Він є привабливим для молоді завдяки сучасним зручностям: номери оснащені кондиціонерами, телевізорами з плоским екраном та безкоштовним Wi-Fi. На території є басейни, СПА-центр, тенісні корти та організовуються різноманітні активності. Готель проводить тематичні вечірки, майстер-класи та інші заходи, орієнтовані на молодіжну аудиторію.	реклами на різних платформах: Instagram, TikTok, YouTube.	
Засоби харчування				
Кафе “Хата Рибака” 	Популярний ресторан з українською кухнею, відомий своїми стравами з риби та м'яса, приготованими за традиційними рецептами. Атмосфера закладу нагадує українську сільську хату, що додає шарму та затишку. Ресторан підходить для родинних обідів та вечерь.	Літня тераса та пляжна зона: наявність тераси-причалу та пляжної зони з шезлонгами дозволяє гостям насолоджуватися відпочинком на свіжому повітрі. Ресторан має зали для проведення святкових заходів, корпоративів та сімейних урочистостей. Жива музика та заходи: організація музичних вечорів та інших розважальних програм додає привабливості закладу для молоді. Можливість орендувати	Для залучення молоді потрібен активний розвиток цифрових технологій а саме: активність у соціальних мережах, оновлення контенту на платформах (Facebook, Instagram, TikTok, YouTube) та запрошення популярних блогерів. Активний маркетинг та співпраця з туристичними агенствами: включення ресторану в туристичні маршрути.	Обмежена цифрова присутність. Можливість затримки в обслуговуванні(за відгуками).

		човни для прогулянок по озеру. Такі можливості роблять «Хату Рибак» привабливим місцем для відвідувачів, які шукають якісну кухню та приємну атмосферу.		
Yakava.prostir 	«Якава Простір» — це сучасний ресторан у Вишгороді, розташований за адресою: вулиця Межигірського Спасу, 6. Заклад пропонує відвідувачам страви української кухні, приготовані з найсвіжіших продуктів найвищої якості.	Цікавість для туристичного розвитку: локальна кухня. Пропонуючи страви української кухні, ресторан знайомить туристів з місцевими гастрономічними традиціями. Знаходячись у мальовничому місті Вишгород, заклад став привабливим місцем для туристів.	Активізувати присутність у соціальних мережах: створення та регулярне оновлення контенту на платформах популярних серед молоді (Instagram, Facebook, YouTube) Публікація якісних фотографій страв, інтер'єру та заходів що проводяться у закладі. Запрошення місцевих блогерів для оглядів ресторану та участі в спеціальних подіях. Організація спільних заходів або майстер-класів з відомими особистостями. Організація тематичних заходів: проведення музичних вечорів, стендап-шоу, поетичних читань або кінопоказів. Організація кулінарних майстер-класів, дегустацій нових страв чи напоїв.	Тривале очікування замовлення що виявлено власним досвідом.

Georgian café 	Грузинське кафе «Georgian Cafe» розташоване за адресою: вулиця Шолуденка, 15Д, Вишгород, Київська область, 07300. Заклад спеціалізується на традиційній грузинській кухні, пропонуючи відвідувачам автентичні страви, приготовані кваліфікованими кухарями.	Грузинське кафе «Georgian Cafe» у Вишгороді має значний потенціал для розвитку туристичної галузі, зокрема через популяризацію автентичної грузинської кухні та культури.	Для підвищення привабливості закладу серед туристів та місцевих жителів можна розглянути такі можливості: Проведення регулярних майстер-класів з приготування традиційних грузинських страв, таких як хачапурі, хінкалі чи чурчела, під керівництвом досвідчених шеф-кухарів. Залучення інфлюенсерів та популярних блогерів. Такі заходи можуть привабити туристів, які прагнуть глибше ознайомитися з грузинською культурою та кулінарними традиціями. Інтеграція в туристичні маршрути.	Забезпечення постійної наявності страв та інгредієнтів, оновлення інтер'єру та обмежена інформація в соціальних мережах.
“Gusto cafe & banquet hall” 	Gusto Cafe & Banquet Hall — це заклад сімейних традицій, що працює з 2010 року та розташований за адресою: м. Вишгород, вул. Шкільна, 93.	Зручне розташування: забезпечує легкий доступ для туристів та місцевих жителів. Gusto Cafe & Banquet Hall є привабливим місцем для туристів, які шукають якісне харчування та приємну атмосферу під час відвідування Вишгорода.	Впровадити співпрацю з інфлюенсерами та блогерами: Організація спеціальних подій для місцевих блогерів та інфлюенсерів, щоб вони могли поділитися враженнями зі своєю аудиторією. Впровадження цифрових технологій: онлайн-бронювання: запровадження системи онлайн-резервування	Відсутні пропозиції для залучення молоді. Слабка активність у соціальних мережах.

			столиків через веб-сайт або мобільний додаток для зручності клієнтів. • QR-коди в меню: розміщення QR-кодів, які ведуть до детального опису страв, відгуків або відео процесу приготування. Створення відеоконтенту. Віртуальні тури: Проведення тематичних заходів: Запровадити музичні вечори та вечірки які приваблюють молодь. Проведення виставок місцевих художників, поетичних вечорів або кінопоказів, що сприятиме залученню творчої молоді. Запровадження спеціальних пропозицій або знижок для студентів у певні дні чи години. Впровадження цих заходів сприятиме підвищенню привабливості Gusto Cafe & Banquet Hall серед молоді та туристів, а також зміцнить позиції закладу на ринку.	
Орендні послуги				

“BLS car rental” 	Доступна оренда різних типів автомобілів — від економ-варіантів до преміальних авто. Такі сервіси, як BLS Car Rental і Uklon, пропонують оренду як для місцевих жителів, так і для туристів.	Завдяки аренді авто туристи можуть легко дістатися до визначних пам'яток Вишгорода. Також туристи можуть організувати власний маршрут і зручно пересуватись по регіону.	Розробка мобільного додатку для бронювання автомобілів що спростить процес аренди для молоді яка активно користується смартфоном. Запровадження спеціальних пропозицій для молодих клієнтів, таких як знижки для студентів або бонуси за рекомендації друзям. Залучення популярних блогерів та мандрівників для просування послуг через їхні платформи. Активна присутність у соціальних мережах з акцентом на молодіжну аудиторію.	Відсутність гнучких тарифів. Відсутність бюджетних авто що є незручним для молоді.
Sport Villa Grays 	Sport Villa Grays надає послуги з аренди тенісних кортів, інвентарю для гри в теніс, послуги тренера з тенісу на базі тенісного клубу діє дитяча школа Sport Villa Grays.	Тенісний клуб Sport Villa Grays у Вишгороді має значний потенціал для туристичної галузі, молоді та цифрових інновацій. Унікальні тенісні корти, професійне покриття від CASALI SPORT робить корти привабливими для спортивних подій, включаючи національні та міжнародні турніри. Туристи-любители тенісу можуть включати відвідування клубу у свої подорожі,	Введення цифрових технологій: система онлайн-бронювання, можливість забронювати корт або тренування через сайт клубу. Інтеграція мобільного додатку могла б спростити взаємодію з клієнтами. Активне ведення сторінок у Instagram та Facebook дозволить залучити молодь та популяризувати події. • Контент із записами тренувань, інтерв'ю з	Висока вартість послуг ускладнює доступність для молоді. Відсутність гнучких тарифів.

		зупиняючись у Вишгороді. Регулярні турніри, майстер-класи та спортивні заходи можуть залучити глядачів і учасників з інших регіонів і країн.	тренерами, репортажами з турнірів.	
Клуби, бібліотеки, молодіжні хаби, сцени.				
“Дім культури енергетик” 	Розташований за адресою проспект Івана Мазепи, 9. Він пропонує різноманітні культурні та мистецькі заходи, а також є центром громадських активностей у місті.	Важливості для туризму: організація виступів музичних колективів, театральних вистав, вечорів народного мистецтва. Місце для проведення локальних фестивалів, ярмарків, ремесел і гастрономічних подій. Демонстрація робіт місцевих художників, фотографів і ремісників.	Привабливість для молоді: запровадити тематичні вечори, креативні заходи такі як стендап-шоу, тематичні вечірки чи кінопокази. Введення цифрових інтеграцій. Онлайн-присутність: 1. Створення активного веб-сайту та соціальних сторінок для публікації розкладу подій, анонсів та новин. 2. Віртуальні екскурсії. 3. Цифрові квитки. 4. Мобільний додаток: інформація про заходи, інтерактивний календар подій, персональні	Потреба у модернізації інтер'єру, відсутність сучасного обладнання, недостатня активність у цифрових каналах.

			пропозиції для користувачів.	
“Публічна бібліотека Вишгородської громади” 	Публічна бібліотека Вишгородської міської ради є важливим культурним осередком міста, що сприяє розвитку освіти, культури та соціальної взаємодії.	Бібліотека може служити джерелом інформації про історію та культуру Вишгорода надаючи доступ туристам до краєзнавчих матеріалів.	Створення мобільного додатку бібліотеки та активне ведення соціальних мереж для залучення молоді аудиторії. Створення комфортних зон відпочинку та роботи. Забезпечення доступності для людей з обмеженими можливостями та створення програм для різних соціальних груп. Розширення електронних каталогів та доступу до онлайн-баз даних для користувачів. Організація кінопоказів, ігрових турнірів та інших подій цікавих для молоді.	Обмеженість простору. Потреба в оновленні технічного обладнання для проведення сучасних мультимедійних презентацій. Відсутність цифрових послуг.

2.2. Особливості механізму формування туристичної пропозиції Вишгородської громади. Визначення SMART спеціалізації .

Вишгородська громада має значний потенціал завдяки своїм природним та історико-культурним ресурсам. Проте інфраструктура поки що розвинена недостатньо. Цифрова спеціалізація має стати ключовою складовою стратегії розвитку Вишгородської громади. Завдяки впровадженню сучасних SMART-технологій можна значно підвищити її привабливість для туристів, забезпечити зручність відвідування та сформувати конкурентні переваги на ринку туризму. Формування туристичної пропозиції Вишгородської громади має свої унікальні риси, які базуються на географічному розташуванні, культурно-історичній спадщині та сучасних економічних тенденціях. Для більш ефективного розвитку громади можна виділити кілька ключових аспектів, які впливають на формування туристичної пропозиції та визначення її SMART-спеціалізації.

1. Культурно-історична спадщина:

- Історичні пам'ятки: Вишгород є важливим історичним центром Київської Русі, що формує унікальну пропозицію для культурного та історичного туризму.
- Музеї та археологічні знахідки: на території громади можна знайти історичні пам'ятки, що стали частиною туристичних маршрутів. Вишгородський історико-культурний заповідник , Борисоглібський храм, залишки стародавнього городища. Ці комплекси, приваблюють туристів зі всієї України.

2. Географічне розташування

- Розташування на березі Київського водосховища: природні ресурси громади, зокрема водосховище, лісові зони та річка Дніпро, сприяють розвитку еко- туризму та водного туризму. Це може включати активності, такі як риболовля, каякінг, пішохідні маршрути, відпочинок на природі.

3. Розвиток інфраструктури

- Транспортне сполучення: Громада розташована поблизу Києва, що забезпечує зручне транспортне сполучення для туристів. Це створює потенціал для двуденних поїздок і вихідного туризму.

- Потребує розвитку інформаційних систем та SMART-технології для підвищення привабливості серед молоді : впровадження цифрових платформ для туристів (мобільні додатки, веб-сайти з інтерактивними картами, AR-гіди) дозволить краще інтегрувати туристичну пропозицію та зробити її доступнішою.

4. Релігійний туризм

- Враховуючи значення Вишгорода в християнській історії України, паломницькі маршрути також є важливою складовою туристичної пропозиції.

Смарт-спеціалізація передбачає використання унікальних місцевих ресурсів, історичних та природних переваг для створення інноваційної та конкурентоспроможної туристичної пропозиції. На основі визначеного туристичного потенціалу громади пропонуємо наступні напрями SMART - спеціалізації Вишгородської громади [11, с. 9;12, с. 8;13, с. 8].

Для Вишгородської громади можна виділити наступні SMART-напрями:
Культурно-історичний туризм з акцентом на розвиток історичних маршрутів, музеїв, археологічних об'єктів.

Еко-туризм та розвиток відпочинку на природі:
використання природних ландшафтів для активного та оздоровчого туризму, природних екскурсій та екологічних турів, прогулянок по Вишгородському заповіднику, екскурсії на свіжому повітрі.

Активні відпочинки:

походи, велосипедні маршрути, риболовля. Купання та водні види спорту і розваг на берегах Дніпра та Київського водосховища.

Лікувально- оздоровчий туризм:

Вишгород розташований на березі Київського водосховища та річки Дніпро, що створює можливості для аква-терапії та водних процедур. Природні водойми можуть використовуватись для відновлення після важких фізичних навантажень, а також для відпочинку і релаксації. Лікувальні водні процедури можуть включати

купання, прогулянки на катерах, а також риболовлю, що має позитивний вплив на психо-емоційний стан туристів.

Подієвий туризм

Подієвий туризм Вишгородської громади має великий потенціал завдяки багатій культурній спадщині, природним ресурсам та вигідному розташуванню поруч із Києвом. Вишгород, відомий своєю історією та природними красотами, пропонує численні заходи та події, які залучають туристів не лише з України, але й з-за кордону. Ось кілька прикладів подієвого туризму у Вишгороді [14, с.9].

1. Фестивалі та культурні заходи:

- Фестиваль традиційної української кухні - подія, яка знайомить відвідувачів з особливостями місцевої кухні та народними традиціями.
- Мистецькі заходи в музеях та культурних центрах — Вишгородський історико-культурний музей активно проводить тематичні виставки, а також культурні вечори та майстер-класи, де можна познайомитися з українським мистецтвом і ремеслами.

2. Гастротуризм

Гастротуризм- має значний потенціал, оскільки місто і його околиці зберігають багаті кулінарні традиції, пов'язані з українською кухнею та місцевими продуктами. Вишгородська громада може стати привабливим місцем для туристів, які хочуть не тільки насолоджуватися природними та історичними пам'ятками, але й познайомитися з місцевими гастрономічними традиціями.

Необхідно запровадити SMART-туризм, що передбачає впровадження сучасних цифрових рішень у туристичну галузь. Це включає:

- Мобільні додатки: забезпечують туристів інформацією про місцеві пам'ятки, маршрути, події та послуги.
- SMART-гід-системи: інтерактивні технології для самостійного ознайомлення з туристичними об'єктами.
- Онлайн-сервіси для бронювання: швидкий доступ до бронювання готелів, екскурсій або квитків.

- Цифрова навігація: інтегровані карти для зручного пересування територією.

SMART- туризм сприяє підвищенню зручності для туристів, оптимізації послуг та покращенню туристичного досвіду.

Аналіз туристичних продуктів Вишгородської громади з урахуванням вікових категорій та туристичних уподобань.

3.Сімейний туризм.

Сімейний туризм має великий потенціал у Вишгородській громаді. Важливо розробити програми, які б враховували інтереси та потреби всіх членів родини. Це дозволить створити привабливе середовище для відпочинку та підвищить популярність громади як туристичного напрямку.

Відпочинкові програми: Популярні пакети, які включають сімейні екскурсії, відвідування церкви Бориса та Глиба, парків таких як Вишгородський історико-культурний заповідник. Сімейні пакети: Пропозиції, що включають проживання, харчування та активності для всіх членів родини. Це можуть бути тематичні готелі такі як Вишеград або бази відпочинку, які пропонують спеціальні послуги для сімей наприклад “Шелест”.

Екскурсії: Організовані виїзди до історичних або природних пам’яток, включаючи цікаві факти та інтерактивні елементи для дітей наприклад до стародавнього городища. Екскурсії з елементами навчання: Відвідування музеїв, зоопарків, ботанічних садів з інтерактивними програмами для дітей.

Активності для дітей: Організація майстер-класів, спортивних змагань, ігор на свіжому повітрі наприклад в музеї Давньоруського гончарства. Ігрові зони: Створення безпечних і цікавих ігрових зон у готелях або на території відпочинку, де діти можуть грати під наглядом.

Курси та воркшопи: Програми для дітей, такі як живопис, танці або наукові експерименти в домах культури. Воркшопи з живопису, кулінарії або рукоділля, де родини можуть навчитися чомусь новому разом- наприклад в кафе Піцбург Вишгород.

Спортивні змагання: Організація міні-олімпіад, спортивних ігор на свіжому повітрі, які залучають усю родину.

Пропозиції для дорослих (можуть але ще немає): Увечері можуть проводитися концерти, кінопокази або тематичні вечірки, які дозволяють дорослим відпочити, поки діти зайняті. Спа-процедури: Послуги для батьків, такі як масажі та процедури в спа, які можна отримати, поки діти беруть участь у дитячих активностях.

Для формування сімейного туризму необхідним є забезпечення відповідної інфраструктури та безпека: забезпечення безпеки на території, в тому числі контроль доступу до ігрових зон та нагляду за дітьми; доступність: зручні під'їзди, дитячі майданчики, зони для пікніків уздовж Дніпра, які роблять відпочинок комфортним для сімей

4. Молодіжний туризм.

У Вишгородській громаді сформовано туристичні послуги, які можуть зацікавити молодь, а саме :

- Екстремальні види відпочинку: популярність активних видів спорту, таких як водні види спорту, велопоходи - завдяки закладам Київ Яхт-Клуб та Екстрім-байк. Спортивні активності: Можливості для водних видів спорту (кайтсерфінг, віндсерфінг), велопоходів. (Київський Яхт-клуб та RentBike або Adrenalin Club) Спорт та активний відпочинок: Організація спортивних змагань, настільних ігор, квестів для команд. Наприклад перегони на байдарках та парусних яхтах в Київському Яхт-клубі.
- Кемпінги та пригоди на природі: Організація походів, кемпінгів, пригодницьких турів у лісі або біля водойм таких як Дніпро та Київське водосховище. Особливо з застосуванням цифрових технологій (інтерактивні карти-маршрути, SMART-палатки з вбудованим освітленням та зарядкою гаджетів).

Культурні події та фестивалі (Музичні фестивалі з використанням інтер-активних мобільних додатків, Push- повідомлення про початок подій, функція бронювання місць на майстер класи чи виступи): можуть проводитися концерти, фестивалі на

відкритому повітрі з виступами місцевих та запрошених артистів уздовж Дніпра та в Київському Яхт-клубі. Виставки та арт-проекти з використанням мультимедійних екранів, світлових шоу та галограм, підтримка молодих художників, організація виставок, креативних ярмарків в домах культури. Фестивалі та виставки: Організація місцевих фестивалів, художніх виставках, культурних заходах, які проходять у громаді. Мистецькі майстер-класи: Програми з живопису, кераміки, народних ремесел, які дозволяють ознайомитися з місцевою культурою. Наприклад у музеї давньоруського гончарства.

- Соціальні та освітні ініціативи
- Воркшопи та тренінги: проведення заходів з розвитку навичок, наприклад таких, як курс з фотографії, кулінарії, або бізнесу в готелях міста Вишгород.
- Обміни досвідом: Організуємо молодіжні форуми, де молодь може обговорити актуальні питання та знайти однодумців з використанням інфраструктури готелів та ресторанів наведених у таблиці.
- Розваги та нічне життя: створення простору для молодіжних вечірок, тематичних заходів, що сприяють соціалізації мододі, використовуючі сучасні цифрові технології (мультимедійні екрани, інтерактивні фотозони, місця для фото з використанням AR-фільтрів (наприклад, вставка історичних костюмів у реальному чвсі). Вечірки та культурні події: Організація музичних фестивалів, вечірок, виставок мистецтв, що приваблюють молодь уздовж Дніпра через організацію кемпінгу та пересувних сцен та наметів.
- Цифровий туризм:
- Використання технологій : Налаштуємо використання мобільних додатків для планування подорожей, віртуальні екскурсії. Віртуальні лекції про історію громади, або розвиток інновацій, рекламу через соціальні мережі. Використання дронів, а саме зйомка заходів із повітря та трансляція їх на великі екрани, майстер класи цифрових навичок.

- Екологічний туризм:

- Проекти з охорони природи: Залучимо молодь до волонтерських програм з охорони навколишнього середовища, участь у висадці дерев, очистці водойм.
- Спільноти та події: Участь у молодіжних клубах, форумах, заходах для обміну досвідом в готелях наведених у таблиці.

5. Екскурсійний туризм:

- Відвідування пам'яток: Екскурсії до історичних місць, таких як церкви, музеї, старовинні будівлі. Наприклад храм Бориса та Гліба.
- Тематика екскурсій: Організація тематичних турів, наприклад, "історія Вишгорода" або "легенди та міфи".
- Природні екскурсії

6. Екотуризм:

- Тури на природі: Прогулянки в парках, екскурсії до природних заповідників, риболовля на водоймах наведених у таблиці.
- Організовані походи: Активні тури з елементами піших прогулянок або велопоходів, що дозволяють насолодитися природою.

7. Оздоровлення та реабілітація:

У Вишгороді активно розвивається сфера оздоровлення та реабілітації, зокрема завдяки діяльності медичних центрів і SPA-комплексів. Наприклад, медичний центр «Рух без обмежень» пропонує широкий спектр послуг для реабілітації після травм, лікування хронічних захворювань опорно-рухового апарату, кінезіотерапію та фізіотерапевтичні процедури. Важливою особливістю є індивідуальний підхід до кожного пацієнта та використання сучасного обладнання, включаючи тракційний стіл і системи магнітотерапії.

8. Відвідування культурних подій:

Подієвий туризм у Вишгородській громаді представлений широким спектром культурних та історичних заходів. Серед них:

1. Івана Купала- щорічний культурно-мистецький захід, що включає народні гуляння, театралізовані вистави та обряди, які залучають мешканців і туристів.
2. Виставки у Вишгородському історико-культурному заповіднику — проводяться в Історичному музеї та Музеї гончарства. Тут можна ознайомитися з колекціями давніх артефактів, кераміки, та долучитися до майстер-класів із гончарства.
3. Дні державності та пам'ятні дати- включають лекції, виставки й культурні заходи, присвячені видатним історичним подіям та постатям.
4. Вшанування пам'яті Бориса та Гліба- традиційні церемонії біля Борисоглібського храму, що мають духовне та історичне значення.

Ці заходи сприяють збереженню культурної спадщини і водночас популяризують історію Вишгорода серед молоді та гостей громади.

9. Соціальні та освітні програми

1. Тематичні лекції та семінари: Організація освітніх заходів, які охоплюють різні аспекти культури та історії. Наприклад Лекції в рамках роботи Вишгородського історико-культурного заповідника:
 - Теми варіюються від історії княжого Вишгорода до традицій гончарства та ремесел.
 - Регулярні майстер-класи й освітні програми доповнюються тематичними виставками, що дозволяють інтерактивно вивчати історію.
2. Семінари з гончарства:
 - Музей гончарства організовує семінари, присвячені традиційним технікам роботи з керамікою.
 - Учасники мають змогу створювати власні вироби, ознайомлюючись із історією цього ремесла у Вишгороді.
 -

3. Літературно-історичні зустрічі:

- Бібліотеки громади часто проводять зустрічі з місцевими істориками, письменниками, які діляться знаннями про ключові події та постаті регіону.

4. Освітні заходи в рамках Днів спадщини:

- Включають лекції про давні пам'ятки, такі як Борисоглібський храм, історичні городища та традиції Київської Русі.

Ці заходи сприяють популяризації місцевої культурної спадщини та залучають як місцевих жителів, так і туристів, які цікавляться історією та культурою Вишгорода. Обговорення та зустрічі: Формати, що передбачають спілкування з експертами, місцевими жителями, які можуть поділитися своїм досвідом. Наприклад Дискусії у Вишгородському історико-культурному заповіднику:

- Обговорення на теми історії Київської Русі, розвитку ремесел та археологічних знахідок.
- Запрошуються історики, археологи та етнографи, які діляться своїми дослідженнями.

Зустрічі з майстрами ремесел у Музеї гончарства:

- Місцеві майстри гончарства та інші ремісники розповідають про техніки виготовлення виробів, зокрема унікальну вишгородську кераміку.
- Учасники можуть обмінюватися ідеями та отримувати практичні навички.

Літературні зустрічі в бібліотеках Вишгорода:

- Проводяться з місцевими авторами та істориками. Наприклад, під час таких заходів обговорюються локальні історичні події або презентації книг.

10. Гастрономічний туризм

• Дегустації: Організація турів з дегустацією місцевої кухні в ресторанах і готелях, таких як Соби та Вишеград.

Кулінарні майстер-класи: Програми, які дозволяють навчитися готувати традиційні страви в ресторанах наведених у таблиці. • 3. Гастрономічні тури

• Дегустації: Організація турів з дегустацією місцевої кухні в ресторанах та кафе, таких як Піцбург Вишгород та Хата Рибак.

Кулінарні майстер-класи: Можливість навчитися готувати традиційні страви з місцевих продуктів в кафе та ресторанах наведених у таблиці.

Відповідно до запропонованої SMART спеціалізації розглянемо ресурсний потенціал громади та ступінь його готовності до реалізації завдань туристичної SMART спеціалізації.[15][16]

Таблиця 2.2

Ресурсний потенціал Вишгородської громади [17][18]

Напрямок SMART-спеціалізації	Необхідні ресурси	Ступінь готовності ресурсу	Напрями удосконалення ресурсу
Сімейний	Житло: Готелі, сімейні апартаменти, котеджі з обладнаними кухнями, дитячими кімнатами та ігровими зонами. Всього 4 готелі а також десятки квартир для аренди. Транспорт: Доступність громадського транспорту, послуги оренди сімейних авто з дитячими кріслами. Ресторани: Місця харчування з дитячим меню, стільцями для годування, зонами для дітей. Всього 10 ресторанів з яких є сайти та Гугл-карти лише на 5 закладів.	6/10 Пропонується вдосконалити інфраструктуру сімейного туризму побудувавши нові міні-готелі(взяти в аренду чи викупити землю) Залучити дешевою землею інвесторів і звернутися до деволперських міні-готельних кампаній для будівництва більшої кількості комплексів з доступною ціною для молоді-туристів.	Розвиток інфраструктури - Сімейні готелі та кемпінги: Створення комфортних умов для проживання сімей з дітьми. - Дитячі ігрові майданчики: Облаштування зон для відпочинку в парках і на пляжах. 2. Розширення розважальних програм - Тематичні парки та аквапарки: Створення комплексів для активного відпочинку. - Культурно-освітні заходи: Майстер-класи, інтерактивні екскурсії, орієнтовані на сім'ї.
Молодіжний	Готелі та хостели: Доступне та зручне житло для молоді з розумними цінами, соціальними зонами для спілкування та обміну досвідом. Всього 4 готелі. Місця для кемпінгів: Спеціально облаштовані зони для наметів, де молодь може відпочивати на природі. 1 кемпінг- Вишгора.	6/10 Пропонується розширення кемпінг-території та залучення інвесторів для платних заходів на природі вздовж водних ресурсів на природі. Також можливо удосконалити	Розвиток інфраструктури для активного відпочинку Створення молодіжних кемпінгів та спортивних зон: Розвиток місць для активного відпочинку, таких як скейтпарки, майданчики для футболу чи волейболу на відкритому повітрі, що привертають молодь до здорового способу життя.

	Транспорт: Організація доступного громадського транспорту та велосипедних маршрутів для зручності пересування по місту та його околицях.	громадські маршрути, за рахонку податків до місцевого бюджету та залучити інвесторів для велопрокату.	- Велосипедні та пішохідні маршрути: Підготовка інфраструктури для велосипедистів, туристичних маршрутів для пішохідних та велосипедних прогулянок по природних та культурних локаціях. - Впровадження технологій - Мобільні додатки для планування подорожей: Створення платформ для бронювання активностей, пошуку подій, наявності місць для ночівлі та ресторанів, орієнтованих на молодь. - Віртуальні тури та доповнена реальність (AR): Використання технологій доповненої реальності для інтерактивних екскурсій по історичних пам'ятках або природних об'єктах Вишгорода.
Лікувально-оздоровчий	Курортні та природні зони: Вишгород розташований поруч з Дніпром, тому важливими ресурсами є пляжі, затоки, природні території для відновлення та рекреації. Також необхідно підтримувати чистоту водойм, що забезпечить умови для водних процедур та відпочинку.	6/10 Пропонується добудування готелів вздовж Київського водосховища для реабілітаційних цілей для молоді; що потребує бюджетних коштів (у тому числі для воєнних)	Покращення інфраструктури - Створення оздоровчих комплексів: Розвиток санаторіїв, спа-центрів, фітнес-клубів та велнес-курортів. Важливим є надання різноманітних оздоровчих послуг: гідротерапія, грязелікування, масажі, реабілітація після травм, курси фізіотерапії. - Розвиток готельного сервісу: Окрім класичних готелів, варто створити спеціалізовані готелі для оздоровчого туризму, з відповідним обладнанням та послугами, що включають сауни, басейни, зони відпочинку для релаксації. Інтеграція з природними ресурсами - Активне використання природних ресурсів: Природні водойми, зокрема річка Дніпро, можуть стати важливою частиною лікувальних процедур, таких як гідротерапія або водні прогулянки на човнах. Організація екологічно чистих пляжів та рекреаційних зон на природі дозволить залучити більше туристів. - Мінеральні джерела: Якщо в регіоні є доступ до природних мінеральних джерел, їх можна

			використовувати для лікувальних та профілактичних процедур. Розвиток таких джерел може стати основою для лікувальних курортів.
Подієвий	- Місця для проведення подій. Необхідно розвивати та адаптувати місця для проведення різноманітних заходів — від концертів до фестивалів та ярмарків. Це можуть бути майданчики на відкритому повітрі, спеціально облаштовані виставкові зали, культурні та історичні центри. Парк “Здорова Україна” Парк "Smilepark" Набережна Київського Водосховища - Транспортна доступність: Створення зручних транспортних коридорів для туристів, що приїжджають на події з інших міст чи країн, забезпечення доступу до місць проведення заходів автобусами, поїздами чи таксі. - Готельна та харчова інфраструктура: Потрібно розвивати готелі, кафе та ресторани, що здатні забезпечити комфортне перебування гостей під час великих подій. Всього 4 готелі та 10 кафе й ресторанів.	5/10 Покращення майданчиків для проведення подій, залучивши інвесторів для будівництва літніх терас для молоді. Цифрові арт-інсталяції: - Світлові шоу, інтерактивні арт-об’єкти, що реагують на рух чи голос. - Кіно на відкритому повітрі: - Показ фільмів через проекції на великі екрани або за допомогою	Розвиток інфраструктури для подій - Місця для проведення заходів: Вишгород потребує створення або модернізації спеціальних локацій для великих подій. Це можуть бути відкриті майданчики для фестивалів, виставок, спортивних змагань або культурних подій. Наприклад, території на березі річки Дніпро можуть бути переоснащені для проведення літніх фестивалів або концертів. - Готельна інфраструктура: Оскільки Вишгород розташований поруч з Києвом, варто збільшити кількість готелів, пансіонатів та апартаментів, щоб забезпечити комфортне проживання для учасників подій. Розширення формату подій - Міжнародні фестивалі: Для залучення більшої кількості туристів можна організовувати міжнародні фестивалі (музичні, гастрономічні, культурні), що включають майстер-класи, виставки та інші заходи. Важливо включити культурну специфіку Вишгорода та Київщини у тематику подій. - Тематичні заходи: Розвиток подієвого туризму можна підтримати через організацію тематичних подій, таких як реконструкції історичних подій, свята народних традицій чи ярмарки ремесел.

Гастротуризм	- Ресторани, кафе та традиційні заклади: Створення та вдосконалення гастрономічних закладів, які представлятимуть місцеву кухню Вишгорода та Київщини, наприклад, ресторани, де можна скуштувати традиційні страви (борщ, вареники, пироги). Всього 10 закладів харчування. - Тематичні гастрономічні маршрути: Розробка гастрономічних маршрутів, що поєднують відвідування локальних ресторанів, фермерських господарств, та організацію майстер-класів з приготування традиційних українських страв.	7/10 Можна залучивши інвесторів дати землю під мобільні фаст-фуди та каву для збільшення туристичного потоку молоді. - Інтерактивне AR-меню: - Запровадити меню з доповненою реальністю, де клієнти через смартфон можуть переглянути 3D-візуалізацію страв або історію їх створення. - Система бонусів через мобільний додаток: - Розробити програму лояльності через додаток, яка нараховує бали за відвідування закладу або участь у заходах, з можливістю обміну балів на знижки чи подарунки. - Фотозони та інсталяції: - Створення яскравих фотозон з інтерактивними елементами (наприклад, LED-панелі або AR-фільтри), які будуть популярними в соціальних мережах. - Спеціальні події з блогерами: - Організовувати тематичні вечори або кулінарні майстер-класи, де блогери стають ведучими, залучаючи свою аудиторію до закладу.	Розвиток гастрономічної інфраструктури - Залучення нових закладів харчування: Важливо створювати більше ресторанів, кафе та пекарень, що спеціалізуються на традиційних українських страв, зокрема вишгородських. Ці заклади мають не тільки пропонувати смачні страви, але й бути частиною гастрономічного маршруту, де туристи можуть вивчати кулінарні традиції. - Створення тематичних ресторанів та кафе: Тематичні заклади, що презентують культуру Вишгорода або окремі аспекти гастрономічної історії регіону, можуть стати важливими точками залучення туристів. Наприклад, кафе, де готують тільки страви за старовинними рецептами або на основі місцевих продуктів. Підтримка місцевих виробників та продуктів - Фермерські ринки та виставки продуктів: для гастротуризму важливо створювати місця, де туристи можуть купити місцеві органічні продукти- мед, сири, овочі та фрукти, що виробляються в околицях Вишгорода. Це не лише підвищить інтерес до місцевої продукції, але й підтримує місцевих виробників. - Сприяння місцевим виробникам: Важливим кроком буде розвиток взаємодії між ресторанами, кафе та місцевими фермерами для забезпечення якісної та свіжої продукції.
Історико-культурний	Церква Святих Бориса і Гліба – побудована на місці середньовічного храму, що	6/10 Станом на грудень 2024 року ступінь	Пропонується ввести цифровізацію історико-

	датується XI століттям. Це одна з найвизначніших архітектурних пам'яток міста Вишгородський історико-культурний заповідник – охоплює археологічні залишки давньоруського міста, зокрема дитинець та старовинні укріплення.	цифровізації історико-культурних ресурсів, на мою думку, Вишгорода можна оцінити на 6 із 10 балів. Це свідчить про наявність значних зусиль у впровадженні цифрових технологій, проте є можливості для подальшого розвитку. Недоліки та можливості для покращення: • Обмежене використання AR/VR технологій: Наразі відсутні інтерактивні додатки з доповненою (AR) чи віртуальною реальністю (VR), які б дозволяли глибше зануритися в історичний контекст міста. • Недостатня інтерактивність експозицій: Музейні експозиції потребують інтерактивних елементів. Недостатньо залучення популярних блогерів та використання соціальних мереж для популяризації Історично-культурної спадщини Вишгорода.	кудуртурної спадщини Вишгорода, зокрема церкви святик Бориса і Гліба, городища, Ольжиної Гори та інших пам'яток. 1)AR-додаток: “Вишгород-оживлена історія”. Основна ідея: розробити мобільний додаток із доповненою реальністю (AR) який дозволяє туристам “оживляти” історію Вишгорода на основі локацій. Основні функції: реконструкція споруд- на території церкви Бориса і Гліба туристи можуть побачити, як виглядав храм у XI столітті. На Городищі додаток відтворює оборонні споруди та княжий двір часів Київської Русі. 2)Історичні персонажі: князь Володимир Великий, княгиня Ольга, Борис і Гліб “оживають” у вигляді анімованих голограм, розповідаючи про свою роль у розвитку Вишгорода. 3)Інтерактивні квести 4) AR- карти: користувачі можуть навести камеру на карту Вишгорода, щоб побачити, як виглядали місця, де зараз розташовані церква, городище, набережна. VR-тури “Княжий Вишгород”. Основна ідея: організувати в музеях чи поруч із пам'ятками VR-зони, які дозволять відвідувачам перенестися “у минуле”. Запровадити VR-окуляри. Голографічні шоу. Основна ідея: використання голограм для створення історичних сцен із життя Вишгорода. Мультимедійні виставки з інтерактивними екранами, світловими інсталяціями. Також важливо збереження та відновлення об'єктів спадщини • Реставрація та консервація існуючих пам'яток (наприклад, старовинних церков, археологічних розкопок) для збереження їхнього історичного вигляду. • Інвентаризація об'єктів спадщини з метою їхнього
--	---	---	---

			точного обліку та створення єдиної бази даних. • Залучення сучасних технологій, таких як 3D-сканування, для цифрового збереження пам'яток
--	--	--	---

2.3. Обґрунтування доцільності розробки туристичного проєкту для Вишгородської громади

Вишгородська громада має унікальні переваги для розвитку туризму, знаходиться всього за 20 хвилин їзди від Києва. Це зручне розташування робить її ідеальним місцем для короткотривалих триденних турів, які дозволять туристам і молоді провести якісні вихідні, поєднавши відпочинок із культурним збагаченням. Однак, сьогодні громада не використовує свій потенціал повною мірою.

Більшість молодих людей, які залишаються в Україні під час війни, потребують сучасного, цікавого і доступного формату відпочинку. Водночас туристична інфраструктура Вишгородської громади не пропонує комплексних короткочасних програм і не має достатньо інтерактивних рішень для залучення молоді. Саме для вирішення цих проблем ми створили триденні тури, які не лише забезпечать туристів якісним відпочинком, а й зроблять Вишгород сучасним туристичним центром, завдяки впровадженню цифрових технологій.

Аналіз показав і виявив такі ключові проблеми:

1. Відсутність сучасних туристичних продуктів:

- Брак короткочасних турів, які поєднують відпочинок із культурним збагаченням.
- Відсутність унікальних пропозицій для молоді, які б відповідали їхнім потребам.

2. Недостатня інтеграція цифрових технологій:

- Відсутність мобільного додатку для бронювання турів і планування подорожей.
- Немає інтерактивних інформаційних панелей та AR/VR-контенту.
- Відсутність Wi-Fi-зон у ключових туристичних локаціях.

3. Слабка туристична інфраструктура:

- Нестача доступних хостелів, кемпінгів та інших місць для короткострокового перебування.
- Обмежена транспортна доступність до природних і культурних об'єктів.
- Відсутність зон для активного відпочинку молоді (молодіжні простори, спортивні майданчики).

4. Низький рівень промоції громади:

- Відсутність активності в соціальних мережах і залучення інфлюенсерів.
- Недостатня реклама туристичних маршрутів та подій.
- Недостатнє фінансування на розвиток інновацій у туристичній сфері.

Аналіз існуючих недоліків показав, що для подолання цих перешкод необхідно сформулювати чіткі цілі та ефективно вирішити ці виклики та забезпечити привабливість регіону для туристів, особливо молоді.

Саме створення триденних турів із інтеграцією цифрових технологій, розвитку інфраструктури та активного залучення молоді, допоможе вирішити ці проблеми, зробивши Вишгород привабливим туристичним центром.

Головна ціль- це залучення молоді та туристів до Вишгородської громади, через розробку триденних турів із використанням цифрових технологій, які забезпечать комфортний, сучасний та культурно насичений відпочинок.

Виявлено проміжні цілі:

1. Розвиток туристичної інфраструктури:

- Забезпечення комфортних умов для короткострокового перебування молоді (хостели, кемпінги, молодіжні зони відпочинку).
- Поліпшення транспортної доступності ключових туристичних точок громади.
- Інтеграція нових туристичних маршрутів із природними, історичними та культурними об'єктами.

2. Впровадження цифрових технологій:

- Створення мобільного додатку для бронювання турів, інтерактивних карт і планування подорожей.

- Впровадження Wi-Fi-зон та інтерактивних інформаційних панелей.
- Розробка AR/VR-контенту для екскурсій та історичних пам'яток.

3. Організація унікальних триденних турів:

- Екскурсії до історичних місць (Вишгородський заповідник, Ольжина гора).
- Природні активності на Київському водосховищі
- Культурні події та інтерактивні заходи, спрямовані на молодь.

4. Створення цифрового досвіду:

- Використання інтерактивних технологій для створення яскравих вражень (AR-екскурсії, VR-симуляції).

• Можливість залишати відгуки, ділитися досвідом і рекомендаціями через додаток.

- Організація TikTok-челенджів та інших соціальних активностей для популяризації громади.

Очікувані результати

- Культурно-освітній: туристи зможуть не лише відпочити, а й дізнатися більше про історію та культуру регіону.
- Економічний: Зростання туристичного потоку (зокрема молоді), збільшення доходів місцевих підприємств та створення нових робочих місць.
- Соціальний: молодь отримає доступ до сучасних форматів відпочинку та нових можливостей для саморозвитку.
- Іміджевий: Вишгородська громада стане прикладом сучасного підходу до туризму з інтеграцією цифрових технологій.

Дерево проблем

Зменшення сегменту молоді в туристичному потоці Вишгородської громади	Погіршення можливостей інфраструктури для пересування туристів	Недостатня заселеність засобів розміщення та розвиток готельного (нерухомість) сегменту
Головна проблема- низький рівень туристичної активності у Вишгородській громаді через недостатній розвиток інфраструктури, цифрових технологій та привабливих пропозицій для молоді		

Недостатня кількість комплексних програм для молоді 1-2 дні	Погана транспортна доступність туристичних місць	Брак готелів, хостелів і ресторанів для туристів.
Недостатня кількість туристичних об'єктів	Обмежений громадський транспорт до туристичних локацій зокрема сполучення з Києвом.	Недостатня підготовка місцевих гідів і персоналу сфери послуг.
Недостатня кількість туристичних маршрутів	Відсутність навігації та вказівників.	Відсутність багатомовних інформаційних ресурсів.

Дерево цілей

Розвиток туристичної інфраструктури	Покращення транспортної доступності	Підвищення якості туристичних послуг через впровадження цифрових технологій
Головна ціль-залучення молоді та туристів до Вишгородської громади через розробку триденних турів із використанням цифрових технологій які забезпечать комфортний сучасний та культурно насичений відпочинок		
Відкриття нових готелів, хостелів і зон відпочинку.	Ремонт і будівництво доріг до туристичних локацій.	Впровадження мобільних додатків та інтерактивних гідів.
Впровадження унікальних триденних турів із створенням цифрових та інтерактивних технологій	Встановлення туристичних вказівників і навігаційних табличок.	Підготовка кваліфікованих гідів і персоналу сфери туризму, що вміють користуватися цифровими інноваціями та технологіями.
Інвестиції у готельний бізнес і туристичні об'єкти.	Розробка регулярного громадського транспорту до ключових туристичних об'єктів.	Розробка багатомовних інформаційних матеріалів і вебресурсів. Створення онлайн платформ для бронювання, розробка цифрових платформ для інтерактивних маршрутів, розробка інтерактивних карт.

Логіко-структурна матриця

Рівень	Ціль/проблема	Показники досягнення	Джерела перевірки	Основні передумови
Головна мета	Підвищення туристичної привабливості громади	Зростання кількості туристів на 20% щороку	Статистика туристичних потоків	Стабільна економічна ситуація
Цілі	Розширення туристичних об'єктів і маршрутів	3 нових туристичних маршрути за 2 роки	Звіти місцевої влади	Наявність фінансування для розвитку маршрутів
	Покращення транспортної доступності	Відремонтувати 50 км доріг до 2026 року	Дані управління транспорту	Своєчасне виділення коштів на інфраструктуру

	Підвищення якості туристичних послуг	5 нових готелів та хостелів за 3 роки	Звіти Держтуризму	Зацікавленість бізнесу та інвестор
	Збереження природних та культурних об'єктів	70% пам'яток на реставрації до 2025 року	Інспекції відділу культури	Підтримка культурних і природоохоронних програм
Очікувані результати	Економічний розвиток через туризм	Збільшення доходів на 15% за 5 років	Бюджет громади	Відсутність кризових ситуацій
	Збереження культурної спадщини для майбутніх поколінь	Поліпшений стан 80% історичних пам'яток	Оцінки експертів	Наявність сучасного обладнання для реставрації

РОЗДІЛ 3

ТУРИСТИЧНИЙ ПРОЄКТ «Вишгород для молоді» ЯК НАПРЯМ ТУРИСТИЧНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ Вишгородської ГРОМАДИ

3.1 Туристичний проєкт «Вишгород для молоді» як напрям туристичної SMART спеціалізації Вишгородської громади.

Етапи розробки

Отже в попередніх розділах ми проаналізували інновації та ресурси-неможливість сучасних туристичних продуктів без дата речей та інтернет (веб-девелопменту).

Проаналізували і Вишгород – його ресурси, є великий потенціал та ресурсна база для створення туристичного кластеру.

Створення тур-пакетів у Вишгородській громаді дозволяє інтегрувати всі аспекти її туристичного потенціалу в єдину пропозицію, доступну та зрозумілу для відвідувачів. Це сприяє як залученню нових туристів, так і економічному зростанню громади.

Таблиця 3.1

Аналіз відвідуваності Вишгородської громади

Показник	Числове значення	Коментар
Кількість відвідувачів на рік	105850-осіб на рік, враховуючи загальну місткість готелів у Вишгороді (580 осіб на добу - максимальна кількість туристів, яких можуть одночасно прийняти всі готелі та клубні комплекси) Що не враховано: аренда приватних апартаментів через сервіси типу Airbnb – у Вишгороді їх чимало. Згідно з туристичною практикою середній коефіцієнт заповнюваності готелів упродовж року становить 50%. Тож реальна кількість туристів які можуть перебувати у готелях Вишгорода за день - $580 \times 50\% = 290$ осіб . Отже річний прийом туристів Рахуємо так:	Під час війни, не маючи доступу до офіційної статистики відвідування Вишгорода та офіційних даних про кількість туристичного потоку Вишгородської громади, ми зробили такі розрахунки проаналізувавши інформацію з цифрових ресурсів: Booking.com, Airbnb. Ця аналітика враховує лише офіційні готелі. Якщо враховувати оренду приватних апартаментів чи інші варіанти розміщення то цифри можуть бути значно більшими.

	Кількість туристів за день – 290 осіб У році 365 днів. $290 \times 365 = 105850$ туристів на рік.	
Пік сезону (літо)	53360-осіб (червень, липень, серпень)	Літній сезон є найвідвідуванішим основні потоки туристів саме влітку
Зимовий сезон (загалом)	26100-осіб (грудень, січень, лютий)	Зимова активність значно зменшується але все рівно зберігається постійний потік туристів
Середня витрата на туриста	2583грн на день	Включно з трансфером, проживанням, харчуванням, екскурсії та активності, сувеніри та особисті витрати.
Середня тривалість візиту	1-3 дні	Туристи зазвичай залишаються на 1-3дні
Типи відвідувачів	90% національні; 10% іноземні	Основна частина туристів (90%)- туристи з Києва, Київської області та інших регіонів України, (10%)- іноземні туристи.
Основні вікові групи	15% - 7-17 років 35% - 18-30 років 30% - 31-50 років 20%- 51+ років	Найбільша частка туристів – молодь (35%) яка активно цікавиться новими форматами, інтерактивами та культурним дозвіллям.

Джерело: розроблено автором

Виходячи з аналізу відвідуваності, Вишгородська громада- демонструє значний туристичний потенціал. Приймаючи близько 105850 відвідувачів щороку. Аналіз показав що основну частку туристів становить молодь (35%), яка надає перевагу інтерактивним форматам, сучасним цифровим та SMART-технологіям, отже використання цифрових та SMART-технологій може стати ключовим фактором у збільшенні туристичного потоку до Вишгородської громади, особливо серед молоді. Інтерактивні формати такі як AR/VR реконструкцій- історичних пам'яток, голографічні шоу та мобільні додатки роблять історію більш доступною та цікавою для молодих відвідувачів. Зокрема QR-коди, інтерактивні карти та

онлайн-гіди спрощують планування маршруту та сприяють створенню позитивного іміджу Вишгородської громади.

Літній тур-пакет для молоді у Вишгороді (3 дні)

«Легенди Київської Русі: доторкнись до минулого через цифрову призму»

Ціль створення: залучити молодь до активного дослідження історико-культурної спадщини Вишгорода та відпочинку на природі, використовуючи сучасні інтерактивні формати (VR/AR-екскурсії, мобільні додатки, діджитал-квести), досягти високого рівня зацікавленості та підвищити впізнаваність регіону через соціальні мережі протягом триденного туру у літній період.

День 1: Знайомство з історією та культурою

День 1: Знайомство з історією та природою Вишгорода

- 09:00 – 10:00: Прибуття до Вишгорода, поселення в готелі “Вишеград”.

Організовуємо коротку вступну презентацію з використанням мультимедійного обладнання, щоб познайомити туристів із програмою туру та ключовими локаціями.

- 10:30 – 13:00: Відвідування археологічної пам’ятки Городище Вишгородське.

Активності:

- Група отримує планшети з інтерактивним додатком, який “оживляє” городище за допомогою доповненої реальності (AR).
- Під час екскурсії учасники використовують планшети для віртуального відтворення оборонних стін, будівель і побуту городища часів Київської Русі.
- Екскурсія супроводжується квестом: учасники повинні знайти визначені точки на території (наприклад, давню криницю чи залишки валів).
- Фінал квесту: невеликий приз для найактивніших учасників.
- 13:00 – 14:00: Обід у місцевому кафе “Піцбург”.

Пропозиція: Подати автентичні страви, зокрема адаптовані рецепти кухні Київської Русі (борщ, вареники тощо), та коротко розповісти про їхнє історичне походження.

- 14:30 – 17:00: Відвідування Музею гончарства з інтерактивними майстер-класами.

Активності:

- Туристам показують короткий відеоролик про історію гончарства на мультимедійному екрані.
- Учасники створюють власні вироби з глини, які можуть залишити як сувенір.
- Для зацікавлення молоді можна додати AR-елементи, які демонструють, як виглядали традиційні глиняні вироби минулих епох.

- 17:30 – 19:00: Прогулянка набережною Київського моря.

Активності:

- Учасники отримують планшети або смартфони з інтерактивною картою набережної, що містить інформацію про найцікавіші локації (панорами, історичні місця).
- QR-коди на спеціальних точках: кожен код відкриває відеоролик із цікавими фактами або легендами про Київське море та прилеглі території.
- Вільний час для фотографій, прогулянок і спілкування.
- 19:30 – 21:00: Вечеря в ресторані “Вишеград” із видом на Київське море.

Додатково: Можна влаштувати інтерактивну вікторину з історичної тематики туру.

- 21:00: Вечірня програма: настільні ігри або жива музика біля ресторану, обговорення вражень від першого дня.

День 2: Київська Русь – історія, культура та інтерактивні технології

- 08:00 – 09:00: Сніданок у готелі “Вишеград”.

Організовуємо коротку інтерактивну презентацію з використанням мультимедійних матеріалів, щоб пояснити історичну роль Вишгорода в епоху Київської Русі.

09:30 – 12:30: Відвідування Ольжиної Гори

Активності:

1. Екскурсія на Ольжиній Горі:

- Гід розповідає про легенди та роль княгині Ольги в історії Київської Русі.
- Використання AR-додатку: туристи наводять планшети або смартфони на певні точки, щоб побачити реконструйовані види Ольжиної Гори в часи її розквіту.

2. Інтерактивний історичний квест:

- Туристи виконують завдання, пов'язані з подіями доби Київської Русі..

3. Фото-зона та цифрові інсталяції:

- Встановлення інтерактивної фотозони, яка “перетворює” туристів на мешканців Київської Русі за допомогою AR-ефектів (наприклад, одягу або обладунків).
- VR-простір, у якому можна подивитися, як виглядала Ольжина Гора та околиці тисячу років тому.

- 13:00 – 14:00: Обід у кафе “Піцбург” або іншому місцевому закладі.

Пропозиція: Страви з елементами давньоруської кухні, адаптовані для сучасного смаку.

14:30 – 17:00: Відвідування Вишгородського історичного музею

Активності:

1. Цифрові технології в музеї:

- Мультимедійні інсталяції, що демонструють побут, ремесла та архітектуру часів Київської Русі.

- Використання VR для “подорожі” в часі: відвідувачі можуть “пройтися” давнім Вишгородом, побачити ремісничі майстерні, церкви, княжі резиденції.

2. Інтерактивний квест:

- Туристи виконують завдання, відповідаючи на питання або взаємодіючи з цифровими експонатами музею.
- QR-коди поруч із експонатами дають доступ до цікавих фактів, відео або загадок.

3. Виставка стародавніх артефактів:

- Оживлення артефактів через інтерактивні екрани: учасники можуть дізнатися, як вони використовувалися, створювалися або виглядали в давнину.

- 17:30 – 19:00: Прогулянка історичною частиною Вишгорода.

Активності:

- Інтерактивна екскурсія із завданнями: туристи знаходять пам’ятні місця, пов’язані з епохою Київської Русі, сканують QR-коди, щоб дізнатися більше про легенди та історичні події.
- Вільний час для спілкування, фотографій та релаксації на природі.

- 19:30 – 21:00: Вечеря в ресторані “Вишеград”.

Пропозиція: Тематичний вечір із елементами історії Київської Русі (наприклад, короткі розповіді від гіда).

День 3: Спадщина святих Бориса і Гліба

08:00 – 09:00: Сніданок у готелі “Вишеград”

- Вступна частина дня: короткий відеоролик про історію Вишгорода як релігійного центру Київської Русі та перших святих – Бориса і Гліба.

09:30 – 12:00: Відвідування Церкви святих Бориса і Гліба

Екскурсія гіда:

1. Історія церкви:

- Розповідь про заснування церкви в XI столітті, її архітектурні особливості та зв'язок із подіями життя святих Бориса і Гліба.

2. Іконографія та інтер'єр:

- Огляд ікон і фресок із розповіддю про їх значення та художні особливості.
- Пояснення символіки, пов'язаної зі святими Борисом і Глібом.

Цифрові активності (на території за межами храму):

1. VR-зона:

- Локація: спеціально облаштований павільйон чи намет поруч із церквою.
- Активності:
- Реконструкція церкви XI століття та її змін до сучасного вигляду.
- VR-сцени з життя Бориса і Гліба: зображення їхніх подвигів і канонізації.
- Віртуальний тур стародавнім Вишгородом, включаючи релігійні споруди.

2. Квест в саду, біля храму:

- Завдання: знайти архітектурні елементи, пов'язані з історією храму, використовуючи підказки гіда та QR-коди.
- Завершення квесту: кожен учасник отримує символічний сувенір (свічку або невелику іконку).

12:30 – 13:30: Обід у Georgian Café “Хінкалі”

Активності:

- Учасники через мобільний додаток знайомляться з історією грузинської кухні та її зв'язком із православною культурою.

14:00 – 15:00: Відвідування пам'ятника Бориса і Гліба

Екскурсія гіда:

1. Історичний контекст:

- Розповідь про значення Бориса і Гліба для духовного розвитку Київської Русі.
- Пояснення символіки пам'ятника та його ролі у вшануванні святих.

2. Мультимедійна проєкція:

- Проєктор демонструє анімаційні сцени з життя Бориса і Гліба, їх мученицьку смерть і канонізацію.
- QR-коди біля пам'ятника дозволяють отримати доступ до відео та додаткових матеріалів про святих.

15:30 – 17:00: Прогулянка історичним центром Вишгорода

Активності:

1. Інтерактивна екскурсія:

- Туристи під час прогулянки дізнаються про ключові історичні місця Вишгорода, зокрема, про їх зв'язок із Борисом і Глібом.
- Використання QR-кодів для отримання додаткової інформації, аудіогіда та історичних фактів.

2. Вільний час:

- Можливість відвідати сувенірні лавки з виробами, пов'язаними із темою Київської Русі.
- Розслаблення в мальовничих зонах набережної.

17:30 – 18:00: Завершення туру

- Підсумкова зустріч із гідом:
- Обговорення ключових моментів туру та фінальна інтерактивна вікторина.
- Вручення сувенірів для найактивніших учасників.

Розрахунок вартості туру:

1. Проживання (готель “Вишеград”)

- Кількість ночей: 2
- Вартість за ніч: 750 грн (двомісний номер)
- Разом: $750 \text{ грн} \times 2 = 1\,500 \text{ грн/особа}$

2. Харчування

- Сніданки (2 дні): включено у вартість проживання.
- Обіди (3 дні):
- День 1: “Піцбург” – 250 грн
- День 2: Межигірська керамічна фабрика – 300 грн
- День 3: Georgian Café “Хінкалі” – 350 грн
- Разом за обіди: $250 + 300 + 350 = 900 \text{ грн/особа}$
- Вечері (2 дні):
- День 1: Ресторан “Вишеград” – 400 грн
- День 2: BBQ або піца в “Піцбург” – 350 грн
- Разом за вечері: $400 + 350 = 750 \text{ грн/особа}$

Загальна вартість харчування: 900 грн (обіди) + 750 грн (вечері) = 1 650 грн/особа

3. Транспортні послуги

- Трансфери по місту: від готелю до локацій та назад.
- Вартість за 3 дні: 600 грн/особа

4. Екскурсії та цифрові активності

- Екскурсійні послуги:
- Гід для групи (3 дні): $1\,500 \text{ грн} \times 3 \text{ дні} = 4\,500 \text{ грн} \div 10 \text{ осіб} = 450 \text{ грн/особа}$
- Вхідні квитки та цифрові технології:
- Городище Вишгородське (AR/VR): 300 грн
- Музей гончарства (майстер-клас): 250 грн
- Ольжина Гора (AR): 200 грн
- Вишгородський історичний музей (VR/цифрові експонати): 300 грн

- VR-зони біля церкви Бориса і Гліба: 200 грн
- Разом за активності: $300 + 250 + 200 + 300 + 200 = 1\,250$ грн/особа

5. Організаційні витрати

- Послуги з організації туру (бронювання, підготовка): 300 грн/особа

Підсумкова вартість

1. Проживання: 1 500 грн
2. Харчування: 1 650 грн
3. Транспорт: 600 грн
4. Екскурсії та активності: 1 250 грн
5. Організаційні витрати: 300 грн

Загальна вартість туру за 3 дні: $1\,500 + 1\,650 + 600 + 1\,250 + 300 = 5\,300$ грн/особа

Що включено у вартість:

- Проживання в готелі (2 ночі).
- Харчування: 3 обіди, 2 вечері, 2 сніданки.
- Транспортні послуги протягом туру.
- Екскурсії з гідом (3 дні).
- Вхідні квитки до локацій і цифрові активності (VR/AR-зони, квести, майстер-класи).
- Організаційний супровід туру.

Що не включено:

- Особисті витрати (сувеніри, додаткові напої).
- Медичне страхування (за потреби).

Зимовий тур- пакет для молоді, у Вишгороді (3 дні)

«Зимова легенда Вишгорода: історія крізь сніг і технології»

Ціль створення: Поєднати зимову атмосферу, активний відпочинок, історико-культурні пам'ятки та сучасні цифрові технології, залучаючи молодь через інтерактивні цифрові формати.

Програма туру

День 1: Історія та культура

- 09:00 – 10:00 — Прибуття до Вишгорода, поселення у готель “Вишеград” у стандартні номери.

Додатково: Гарячий напій (глінтвейн, чай із прянощами) для створення зимового настрою.

- 10:30 – 13:00 — Відвідування археологічної пам'ятки Городище Вишгородське.

Активності:

- Екскурсія з гідом: розповідь про оборонну роль городища в часи Київської Русі.
- AR-технології: через додаток на смартфонах туристи “оживляють” вал і реконструюють давні оборонні споруди.
- Зимовий фото-квест: учасники шукають визначні точки на городищі за підказками гіда.
- 13:00 – 14:00 — Обід у місцевому кафе “Піцбург”.

Рекомендація: У меню включити зігріваючі страви (вареники, деруни, узвар).

- 14:30 – 17:00 — Відвідування Музею гончарства.

Активності:

- Майстер-клас із ліплення глиняних сувенірів.
- Інтерактивна виставка з AR-додатком: туристи можуть побачити, як виглядали гончарні майстерні тисячу років тому.
- 19:00 – 21:00 — Вечеря в ресторані “Вишеград” із краєвидом на Київське море.

Додатково: Тематичний вечір “Зимові традиції Київської Русі” з короткими історичними розповідями та відео про історію стародавнього городища.

День 2: Активний відпочинок і зимові розваги

- 08:00 – 09:00 — Сніданок у готелі “Вишеград”.

- 10:00 – 13:00 — Катання на ковзанах на Різдвяному ярмарку в центрі Вишгорода.

Активності:

- Гра в “зимовий квест” на ковзанці: завдання виконуються в парі або групою.
- Локації з доповненою реальністю: QR-коди, які відкривають історії про зимові свята Київської Русі.
- 13:30 – 14:30 — Обід біля ярмарку.

Рекомендація: Кейтеринг із традиційними українськими стравами (гарячий борщ, кутя, вареники).

- 15:00 – 17:00 — Відвідування Ольжиної Гори.

Активності:

- Екскурсія гіда про роль княгині Ольги в історії Київської Русі.
- VR-зона поруч із Ольжиною Горою: “оживлення” княжого двору через віртуальну реальність.
- Фото-квест із зимовими завданнями: знайти історичні символи та ключові місця.
- 19:00 – 21:00 — Вечір біля вогнища на території “Вишеграду”.

Активності:

- Інтерактивна програма:, голографічне шоу із персонажами Київської Русі, гарячий глінтвейн і тематичні історії від гіда.

День 3: Природа, культура і релакс

- 08:00 – 09:00 — Сніданок у готелі “Вишеград”.
- 09:30 – 11:30 — Прогулянка набережною Київського моря.

Активності:

- Зимові фотосесія з тематичними локаціями.
- Квест “Зимові легенди Київської Русі”: туристи шукають підказки через QR-коди.
- 12:00 – 13:30 — Відвідування Вишгородського історичного музею.

Активності:

- Екскурсія гідом із розповіддю про експонати: “Ольжин град”, археологічні знахідки.
- VR-зона в музеї: “подорож” давнім Вишгородом із відтворенням життя князів.
- 14:00 – 15:30 — Обід у кафе “ Yakava.prostir ”.

Активності: Майстер-клас з приготування кави: учасники дізнаються про методи обсмажування зерен та секрети створення ідеальної кави.

- 15:30 – 16:30 — Вільний час для сувенірного шопінгу в центрі міста.
- 17:00 — Завершення туру, від’їзд додому.

Вартість пакету включає:

1. Проживання: $750 \text{ грн} \times 3 \text{ ночі} = 2\,250 \text{ грн/особа}$
2. Харчування:
 - 3 сніданки, 3 обіди, 2 вечері = 2 700 грн/особа
3. Екскурсії та активності з інструкторами:
 - Гіди, VR-зони, квести, майстер-класи = 2 500 грн/особа
4. Транспортні послуги (трансфери між локаціями): 600 грн/особа
5. Організаційні витрати: 300 грн/особа

Разом: 8 350 грн/особа

Аналіз економічної користі від турів для Вишгородської громади

Розроблені тури мають значний потенціал для економічного розвитку Вишгородської громади. Вони сприяють створенню робочих місць, збільшенню доходів місцевого бізнесу, наповненню бюджету через податки та залученню інвесторів.

1. Користь для громади та місцевих жителів

1.1. Створення робочих місць

- Туристична галузь створює попит на нові робочі місця, зокрема:
- Екскурсиводи, гідів, організаторів квестів.
- Персонал готелів, ресторанів, кафе, сувенірних крамниць.
- Майстри ремесел (гончарів, майстри сувенірів).
- ІТ-спеціалісти для розробки AR/VR-додатків.
- Оцінка: кожен триденний тур для групи з 10 туристів створює або підтримує 3-5 робочих місць у громаді.

1.2. Збільшення доходів місцевого бізнесу

- Готелі:
- У середньому один готель отримує близько 1 500 грн за особу за дві ночі.
- За рік це може становити додаткові 870 000 грн для середнього готелю (за 580 туристів).
- Ресторани та кафе:
- Харчування однієї групи з 10 осіб приносить 15 500 грн за 3 дні.
- За рік (105 850 туристів (таблиця 3.1)) доходи місцевих закладів громадського харчування можуть перевищувати 16 млн грн.
- Сувенірні крамниці:
- Кожен турист витрачає в середньому 200–500 грн на сувеніри.
- За рік це близько 30 млн грн доходів для місцевих виробників сувенірів.

1.3. Наповнення місцевого бюджету

• З доходів бізнесу (готелів, ресторанів, сувенірних магазинів) сплачуються податки:

- Податок на землю та оренду приміщень.
- Підрахунок: із загального доходу місцевого бізнесу 20%–30% надходить до бюджету громади у вигляді податків.
- За рік це може принести значний дохід для міської громади.

1.4. Підвищення якості життя місцевих жителів

- Розвиток туризму стимулює розвиток інфраструктури:
- Покращення доріг, зон відпочинку, парків.
- Збільшення кількості розважальних і культурних заходів.
- У місцевих жителів з'являється можливість брати участь у туристичних заходах, продавати товари та послуги.

2. Користь для інвесторів

2.1. Зростання вартості нерухомості

- Популярність Вишгорода, розташованого всього за 20 км від Києва, сприяє зростанню попиту на нерухомість (готелі, ресторани, апартаменти).
- Інвестори отримують можливість вигідно вкладати кошти у створення чи розширення готелів, туристичних комплексів, закладів громадського харчування.

2.2. Висока окупність інвестицій

- Інвестування в туристичні активності (готелі, VR/AR-технології) має швидкий термін окупності:
- Наприклад, VR-зона для 50 туристів на день може приносити 50 000 грн на місяць (500 грн з туриста).
- За рік це 600 000 грн доходу, що дозволяє окупити технологічне обладнання протягом 1–2 років.

2.3. Нові бізнес-можливості

- Зростаючий потік туристів створює попит на нові послуги:
- Організація AR/VR-квестів, мобільних додатків.
- Будівництво готелів, кафе, сувенірних лавок.
- Створення екологічних чи інтерактивних турів.

3. Економічний ефект для міста та громади

3.1. Річні доходи від туризму

- Прямі доходи (готелі, ресторани, сувеніри):
- Податкові надходження:

3.2. Зростання зайнятості

- Туризм створює 100+ робочих місць у Вишгородській громаді (готелі, ресторани, екскурсійні компанії, креативні індустрії).

3.3. Покращення інфраструктури

- Інвестиції у туризм стимулюють розвиток міста:
- Реконструкція історичних об'єктів.
- Облаштування набережної, зон відпочинку.
- Покращення доріг і транспортної інфраструктури.

Розвиток туризму у Вишгородській громаді приносить значну економічну користь, створюючи нові робочі місця, збільшуючи доходи місцевого бізнесу та наповнюючи бюджет через податки. Цифрові технології та інтерактивні формати (VR/AR) залучають молодь і стимулюють інвесторів вкладати в туристичну інфраструктуру. Туризм також підвищує якість життя громади, покращуючи інфраструктуру та забезпечуючи додаткові можливості для жителів. Це сформує стабільний економічний базис для громади та довгостроковий розвиток [19][20][21][22].

Але слід зауважити, що існують основні недоліки, які необхідно врахувати та над якими слід працювати:

1. Недостатнє покриття Wi-Fi:

- Відсутність стабільного доступу до інтернету в ключових туристичних локаціях.
- Нестача інтерактивних платформ:
- Відсутність готових мобільних додатків чи сайтів для інтерактивного бронювання екскурсій.
- Технічна підтримка:
- Недостатня кількість спеціалістів, які можуть обслуговувати цифрові системи.

2. Цифрова грамотність

- Низька обізнаність туристів:
- Частина аудиторії (особливо старші люди) не готові до використання цифрових інструментів.
- Відсутність навчальних матеріалів:
- Брак зрозумілих інструкцій або допомоги щодо використання технологій.

3.2. Фінансування, просування та напрями реалізації проекту.

Проект може знаходитися на самофінансуванні або через отримання гранту.

Таблиця 3.2

Джерела фінансування літнього та зимнього тур-пакетів

Джерела фінансування	Опис	Приклади використання	Обсяг фінансування
Гранти-Дія	Якщо Державний центр зайнятості схвалить вашу заявку, зверніться до Ощадбанку протягом 20 робочих днів для відкриття рахунку та укладення угоди на отримання мікрогранту.	Фінансування Тур-пакету	До 250 тис. грн на мікрогрант
Гранти через консалтинг агентства	Пропозиція стосується державної грантової програми Є-Робота: Грант на власну справу та Грант для ветеранів і членів їх сімей.	Фінансування тур-пакету	До 250 тис. грн на мікрогрант

Джерело: розроблено автором

Таблиця 3.3

Прогноз доходів в рамках проекту

Стаття доходу	Середня вартість	Кількість за місяць	Всього за місяць
Вхідні квитки	100 грн	2500	250000 грн
Оренда готелів	750 грн	1000	750000 грн
Кафе та ресторани	400 грн	600	240000 грн
Послуги розваг	500 грн	2200	1100000 грн
Послуги перевезення	500 грн	1500	750000 грн
Майстер-класи	1500 грн	400	600000 грн
Залучення спонсорських коштів	-	-	-

Джерело: розроблено автором

Таблиця 3.4

План реалізації

Етап	Завдання	Орієнтовні витрати	Термін виконання
Формування партнерств	Співпраця з туристичними агенціями	500 тисяч грн	1-3 місяці
Розробка маркетингових матеріалів	Веб-сайт та мобільний додаток	700 тисяч грн	3-6 місяців
Проведення промоції	Гугл реклама та соціальні мережі	600 тисяч грн	Протягом

Джерело: розроблено автором

Наведемо конкретні приклади фінансування проекту через гранти (можливості в Україні)

Як отримати і що для цього потрібно

Де отримати

Через Єдиний державний вебпортал електронних послуг

Як замовити послугу

Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті: <https://diia.gov.ua/services/grant-na-vlasnu-spravu>.

Хто може звернутися: фізична особа, фізична особа-підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту

Бізнес - план

Умови і випадки надання

Заяву на отримання мікрогранту подають отримувачі:

- громадяни України;
- юридичні особи, засновниками яких є тільки фізичні особи — громадяни України; Фізичні особи, що планують відкрити ФОП, дійсні ФОП та юридичні особи:

- які не перебувають і не працюють на тимчасово окупованій території України;
- які не працюють на території росії;
- які не перебувають під санкціями;
- щодо яких не порушували справи про банкрутство;
- які не притягувались до кримінальної відповідальності за корупцію;
- які не мають заборгованості перед бюджетом;
- які не виробляють та/або не реалізують зброю, алкогольні напої, тютюнові вироби та не займаються обміном валют;
- які не є кредитними, страховими організаціями, інвестиційними, недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами.

Отримувачем може бути фізична особа, яка має намір розпочати підприємницьку діяльність і бере на себе зобов'язання зареєструватися фізичною особою — підприємцем або створити юридичну особу у випадку отримання позитивного рішення про надання мікрогранту.

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту. Формування заяви закінчується накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису або електронної системи BankID.

Невід'ємним додатком до заяви є бізнес-план, форма якого визначається Мінекономіки.

Рішення про надання мікрогранту приймається Державним центром зайнятості не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня кінцевого строку подання заяв на основі інформації уповноваженого банку, яка включає оцінку бізнес-плану та результати перевірки ділової репутації отримувача, а також оцінку співбесіди з отримувачем, проведеної регіональними центрами зайнятості. Порядок обміну та

передачі документів між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості визначається договором про взаємодію.

Якщо у вас виникли питання щодо розгляду заяви, зверніться до Державного центру зайнятості на гарячу лінію 0 800 600 288 або на електронну пошту 17@es.dcz.gov.ua.

Результат та способи отримання результату

Рішення про надання мікрогранту

Рішення про відмову у наданні мікрогранту

Отримати результати надання послуги заявник може особисто.

Альтернативним шляхом є послуги будь-якого консалтингового агентства за запитом отримання гранту.

Агентство має професіонально надати послуги з отримання гранту на процентній основі від суми отримання [25].

Таблиця 3.5

Прогноз доходів для Вишгородської громади.

Категорія доходу	Середня ціна	Кількість продажів на місяць	Доходи на місяць	Доходи на рік
Пакетний тур	5750 грн	200	1150000грн	13800000грн
Вхідний квиток	200 грн	400	80000грн	960000грн
Послуги гіда	1000грн	100	100000грн	1200000грн
Проживання	800грн	200	160000грн	1920000грн
Харчування	500грн	400	200000грн	2400000грн

Джерело: розроблено автором

3.3. Ефекти реалізації проєкту для розвитку туризму і рекреації Пристоличного регіону

Реалізація туристичних проєктів у Пристоличному регіоні, зокрема у Вишгородській громаді, має значний вплив на розвиток туризму та рекреації. Основні ефекти включають:

1. Економічний розвиток: Розширення туристичної інфраструктури сприяє

створенню нових робочих місць, залученню інвестицій та збільшенню доходів місцевого бізнесу. Це стосується як закладів розміщення, так і сфери громадського харчування та розваг. «Реалізація туристичних проектів сприяє економічному розвитку регіонів, підвищуючи їхню інвестиційну привабливість та створюючи нові робочі місця, що підтверджується дослідженнями [26].

2. Соціальний вплив: Туризм стимулює розвиток культурного обміну, покращує якість життя місцевого населення завдяки зростанню попиту на локальні послуги та товари, а також сприяє збереженню культурної спадщини.

Екологічні переваги: Завдяки впровадженню стійких практик у сфері туризму, можливе збереження природних ресурсів та ландшафтів регіону. Це включає розвиток екотуризму та екологічно безпечних транспортних рішень. Проекти, що базуються на раціональному використанні природних ресурсів та екологічній сталій інфраструктурі мають значно більші шанси на довгостроковий успіх [27].

3. Підвищення конкурентоспроможності регіону: проекти сприяють створенню унікальних туристичних продуктів, які підвищують привабливість регіону на національному та міжнародному рівнях. Позитивні наслідки також залежать від ефективного управління ресурсами та стратегіями, орієнтованими на розвиток дестинацій, що включає інноваційні маркетингові підходи, розвиток інфраструктури та просування регіону як привабливого місця для відпочинку [28][29].

Досвід Закарпатської області, демонструє, як регіональні туристичні проекти можуть стимулювати економічне зростання та залучати туристів завдяки унікальним, природним та культурним ресурсами [30].

Представлено таблицю з прикладами наявного та відсутнього туристичного ресурсу у Вишгородській громаді:

Таблиця 3.6

Аналіз туристичних об'єктів

Туристична інфраструктура	Наявний ресурс	Вітсутній ресурс
Готелі	Вишеград, Шелест та Собі	-
Ресторани	Джоржіан кафе та Густо кафе	-
Кафе	Хата рибака та Піцбург	-
Музеї та археологічні пам'ятки	Музей давньоруського гончарства	-
Розважальні аттракціони(пейнтбол чи аренда та прокат коней)	Київський яхт-клуб та аренда велосипедів	-
Історичні заклади	Заповідник та церква Бориса та Гліба	-
Сучасні зони спорту	-	Вітсутнє у з'язку з військовим станом
Зони молодіжних просторів	-	Вітсутнє у з'язку з військовим станом

Джерело: розроблено автором

Висновки

У рамках даного дослідження, були розроблені і впроваджені два триденні туристичні тури (зимовий та літній) у Вишгородській громаді, які стануть важливим кроком для активізації туристичної діяльності в регіоні. Завдяки впровадженню цих турів вдасться досягти значних позитивних результатів як у соціальному, так і в економічному аспектах.

Запропоновані триденні тури дозволять залучити нові категорії туристів, особливо молодь, завдяки поєднанню активного відпочинку, культурного збагачення та сучасних цифрових технологій. Інтерактивні елементи, такі як AR/VR-екскурсії, мобільний додаток для бронювання та інформаційні панелі, зроблять подорожі зручними, цікавими та комфортними для туристів. Це значно підвищить привабливість громади як місця для короткострокового відпочинку.

Впровадження триденного туру також сприятиме зростанню економічної активності Вишгородської громади. Туристи, які будуть брати участь у програмах, користуватимуться місцевими послугами, такими як заклади харчування, проживання та сувенірні магазини. Це простимулює розвиток малого бізнесу та буде сприяти створенню нових робочих місць у сфері обслуговування, туризму та технологій.

Розробка та впровадження туристичного проекту, як напряму SMART-спеціалізації Вишгородської громади буде мати потужне значення для розвитку туризму і рекреації у при столичному регіоні.

1. Позитивні економічні ефекти:

Проект сприятиме підвищенню доходів місцевих підприємств у сфері туризму, створенню нових робочих місць та залученню інвестицій у розвиток інфраструктури. Збільшення кількості туристів позитивно вплине на місцеву економіку та загальне благополуччя громади.

2. Соціально-культурний розвиток:

Поєднання сучасних технологій та методів залучення молоді до культурного, історичного і активного туризму дозволить популяризувати спадщину Вишгородщини, зокрема через SMART-інструменти, такі як мобільні додатки та інтерактивні платформи.

Також варто підкреслити важливість екологічного підходу, що дозволить інтегрувати сталий розвиток у реалізацію туристичних проєктів, зберігаючи природні ресурси для майбутніх поколінь.

3. Інфраструктурні покращення:

Реалізація проєкту передбачає створення зручних умов для відпочинку молоді, включаючи облаштування цифровими іноваціями зон активного відпочинку, транспортних маршрутів, екологічних об'єктів та культурних хабів.

4. Зміцнення позиції пристолочного регіону:

Проєкт дозволить Вишгородській громаді стати моделлю для розвитку туристичної SMART- спеціалізації в Україні, залучаючи туристів не лише з Київської області, але й з усієї країни та закордону.

Згідно зі стратегією розвитку туризму до 2026 року (Кабінет Міністрів України, 2017), впровадження цифрових інструментів та інтеграція унікальних місцевих ресурсів у туристичні продукти є ключовими напрямками розвитку галузі, яка підтримують даний проєкт [31].

Ретельний аналіз потенціалу, можливостей та недоліків Вишгородської громади, показав такі основні висновки:

1. Для залучення туристів і молоді необхідно:

- Інвестувати в розвиток цифрової та фізичної інфраструктури.
- Проводити освітні програми для молоді та мешканців громади.

- Зосередитись на створенні цікавих заходів і просторів для активного відпочинку.
- Просувати громаду через соціальні мережі та партнерства з туроператорами

Саме це вважаю є ключовими аспектами, завданнями та рішеннями для розвитку туризму із залученням молоді із використанням найсучасніших цифрових технологій у Вишгородській громаді. Ці методи, на мою думку, будуть сприяти підвищенню конкурентноспроможності регіону, економічному зростанню громади та збереженню природньої та культурної спадщини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

1. Вайденфельд Е. Роль цифрових технологій у туризмі // MDPI. — 2018. — 219 с. (с. 8-9).
2. Foray D. Smart Specialisation: Opportunities and Challenges for Regional Innovation Policy. — London: Routledge, 2014. — 224 p. (с. 10).
3. McCann P. The Regional and Urban Policy of the European Union: Cohesion, Results-Oriented and Smart Specialisation. — Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2015. — 352 p. (с. 11).
4. Hausmann R., Rodrik D. Economic Development as Self-Discovery. Journal of Development Economics. 2003. Vol. 72, Issue 2. — pp. 603-633 (с. 15).
5. Інноваційні технології в туризмі. Навчальний посібник / за ред. І.М. Школяр. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. — 198 с. (с. 18).
6. Лисюк Т.В., Ройко Л.Л., Білецький Ю.В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України // Економіка та суспільство. — 2023. — Вип. 52. — С. 36-42. (с. 20).
7. Регіональна політика. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy (дата доступу: 06.12.2024). (с. 12).
8. Дос.уа. Путівник Вишгородом [Електронний ресурс]. — URL: <https://tourism.doc.ua/vyshgorod> (дата доступу: 06.12.2024). (с. 30).
9. Big Data в туризмі: як аналізувати туристичні потоки. URL: <https://compass-tour.com.ua/?amp;m2prm=4&m0prm=2&entry=120&show=1068> (дата доступу: 06.12.2024). (с. 9).
10. VR/AR для віртуальних екскурсій. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/483/13056/27259-1?inline=1> (дата доступу: 06.12.2024). (с. 8).
11. Т. Лисюк Цифрові інформаційні ресурси у сфері туризму України

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> (дата доступу: 06.12.2024). (с. 8).

12. Тянь Ц. Цифровий туризм: стан і перспективи розвитку: кваліфікаційна робота магістра / Національний університет фізичного виховання і спорту України. — Київ, 2021. — 85 с. (с. 9).

13. Скабара Р. Міжнародний туризм: навчальний посібник / Львівський державний університет фізичної культури. — Львів, 2006. — 320 с. (с. 20).

14. Ляшенко В.І. Стратегування смарт-спеціалізації регіонів: європейський досвід та його адаптація в Україні: монографія. — Київ: НАН України, 2024. — 202 с. (с. 12).

15. Ястребська О.О. Менеджмент та маркетинг у туризмі: методичні рекомендації. — Одеса, 2015. — 168 с. (с. 26).

16. Туризм і технології в Україні. Видавництво “Туризм і технології”, 2023. — 275 с. (с. 30).

17. Інтернет-ресурси для туризму в Україні [Електронний ресурс]. — URL: <https://www.tourism.gov.ua/resources> (дата доступу: 06.12.2024).

18. Офіційний сайт Вишгородської громади. URL: <https://www.vyshgorod-mrada.gov.ua/>

19. Система класифікації туристичних послуг України. URL: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/30.pdf> (дата доступу: 06.12.2024).

20. Платформи для онлайн-бронювання турів. URL: <https://visitukraine.today/uk/tours?srsltid=AfmBOoo1mztcn1XtGQzeZGJk9VEsu4-WWF-NxQmdfxrmRcU90oINU4Nk> (дата доступу: 06.12.2024).

21. Бак Г. Впровадження інновації у сфері туризму. *Наукові записки. Рекреаційна географія і туризм*. 2010. №2. С. 152-156. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21596/1/B%D0%B0k.pdf> (дата звернення: 06.12.2024).

22. Цифровий маркетинг у туризмі. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/58693/1/%D0%A4%D0%9C%D0%92_2023_242_%D0%91_%D0%9A%D0%B8%D0%B4%D1%83%D0%BD%20%D0%90%D0%BD

%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B9.pdf / (дата доступу: 06.12.2024).

23. <https://e-forum.com.ua/uk/journals/tom-13-4-2023/digital-tekhnologiyi-u-suchasnomu-turistichnomu-biznesi-osoblivosti-rozvitku-ta-perspektivi> (дата доступу: 06.12.2024).

24. Інновації на туристичному ринку. URL: https://sofs.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/NNZ_2017_2_6.pdf (дата доступу: 06.12.2024).

25. Diia.gov.ua. Грантові програми для розвитку бізнесу [Електронний ресурс]. — URL: <https://diia.gov.ua/services/grant-na-vlasnu-spravu> (дата доступу: 06.12.2024).

26. Миронов Ю.Б., Свидрук І.І. (2016). Туризм як чинник економічного розвитку країни. Науковий вісник НЛТУ України, 26(6), 255-262. https://tourlib.net/statti_ukr/myronov4.htm

27. Дребот О.І., Бабікова К.О., Олійник Г.Б. (2022). Основи розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіонів. Збалансоване природокористування, (1) <https://journals.uran.ua/bnusing/article/download/255219/255413>

28. Шевелюк М. Цифровізація у сфері туризму: інноваційні тренди і пріоритетні напрями розвитку. *Теорія та історія культури*. Питання культурології. 2021. Вип. 38.С. 226-235
URL:https://www.researchgate.net/publication/356768695_CIFROVIZACIA_U_SFERI_TURIZMU_INNOVACIJNI_TRENDI_I_PRIORITETNI_NAPRAMI_ROZVITKU (дата звернення: 06.12.2024).

29. Цифрові платформи для туристичної індустрії. [Електронний ресурс]. — URL: <https://digitalplatformstourism.com> (дата доступу: 06.12.2024).

30. Папп В.В., Башота Н.В. (2014). Туризм як пріоритетний напрям розвитку економіки регіону (на прикладі Закарпатської області). Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України, (3), 528-531.

31. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>